

TÜMTİS

Tüm Taşıma İşçileri Sendikası

Sahibi:

TÜMTİS Adına

Genel Başkan

Kenan Öztürk

Sorumlu Yazışleri

Müdürü

Av. Fevzi Saygılı

Yazışma Adresi:

TÜMTİS Genel Merkezi

Aksaray Mah.

İnkılap Cad.

No:25/ 1-3

Fatih / İSTANBUL

Tel: 0212 5300743 – 5295509

Faks: 0212 5882620- 5874739

Gsm : 0533 3807788

E-mail : info@tumtis.org

İŞÇİ GÜCÜ-Özel Sayısı

Yerel Süreli Yayın

Baskı ve Cilt

Piramit Matbaa

Tel: 0216 457 55 80

İÇİNDEKİLER

SUNU.....	1
GİRİŞ.....	2
1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEM VE K	
APSAMI HAKKINDA.....	3
1.1. Araştırmanın Konusu ve Amacı.....	3
1.2. Araştırmanın Modeli ve Örneklemi.....	3
1.3. Veri Toplama Yöntemi ve Değerlendirme.....	3
2. ARAŞTIRMANIN BULGULARI.....	4
2.1. Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti.....	4
2.2. İçinde Bulunulan Ekonomik Durum.....	6
2.3. İnsan Onuruna Yakışır bir	
yaşam için Asgari Ücret.....	8
2.4. İşsizlik.....	10
2.5. Gelecek Nesillerin İnsan Onuruna Yakışır	
İşler Bulabilmelerine Yönelik Beklenti.....	12
2.6. Mevcut Ekonomik Sistem Kim(ler)in	
Yararına İşlemektedir.....	14
2.7. Ekonomik Durum.....	16
2.8. İş Güvencesine Yönelik Beklenti.....	18
2.9. Devlet Tarafından Gerçekleştirilen	
Faaliyetlere İlişkin Beklenti.....	20
2.10. İşsizlikle Mücadele Politikaları.....	22
2.11. İşçilerin Yasal Zeminde Korunması.....	24
2.12. Sendikalı İşyeri Olmak İyidir.....	27
SONUÇ.....	32
KAYNAKÇA.....	33

GRAFİKLER

Grafik 1: Son İki Yıl İçerisinde Sizin ve	
Hanenizin Gelirinde Yaşanan Değişimi	
Nasıl Değerlendiriyorsunuz?.....	5
Grafik 2: ITUC Global Poll 2014	
(Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti).....	5
Grafik 3: ITUC Global Poll 2014	
İtalya (Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti).....	5
Grafik 4: ITUC Global Poll 2014 Fransa	
(Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti).....	5
Grafik 5: ITUC Global Poll 2014 Rusya	
(Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti).....	5
Grafik 6: İfadelerden Hangisi Ekonomik	
Durumunuzu En İyi Şekilde Açıklar?.....	7
Grafik 7: Türkiye (Ekonomik Durum).....	7
Grafik 8: ITUC Global Poll 2014 (Ekonomik Durum).....	7
Grafik 9: ITUC Global Poll 2014 İtalya	
(Ekonomik Durum).....	7
Grafik 10: ITUC Global Poll 2014 Çin	
(Ekonomik Durum).....	7
Grafik 11: Türkiye'de Yapılan Asgari Ücret	
Ödemeleri İşçilerin İnsan Onuruna	
Yakışır Bir Hayat Sürdüremeleri İçin Yeterli midir?.....	9
Grafik 12: ITUC Global Poll 2014 (Asgari Ücret).....	9
Grafik 13: ITUC Global Poll 2014 Rusya	
(Asgari Ücret).....	9
Grafik 14: ITUC Global Poll 2014 Avusturya	
(Asgari Ücret).....	9
Grafik 15: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Asgari Ücret).....	9
Grafik 16: Son İki Yılda Siz veya Hanenizden	
Birisi İşsiz Kaldı mı ya da Bu Nedenle	
Herhangi Bir Gelir Kaybı Yaşadınız mı?.....	11
Grafik 17: ITUC Global Poll 2014 (İşsizlik).....	11
Grafik 18: ITUC Global Poll 2014 Güney Afrika (İşsizlik).....	11
Grafik 19: ITUC Global Poll 2014 Rusya (İşsizlik).....	11
Grafik 20: ITUC Global Poll 2014 Brezilya (İşsizlik).....	11

Grafik 21: Gelecek Kuşakları Düşündüğünüzde,	
Onların İnsan Onuruna Yakışır Bir İş	
Bulma İhtimallerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?.....	13
Grafik 22: Türkiye (Gelecek Nesil).....	13
Grafik 23: ITUC Global Poll 2014 (Gelecek Nesil).....	13
Grafik 24: ITUC Global Poll 2014 Japonya (Gelecek Nesil).....	13
Grafik 25: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Gelecek Nesil).....	13
Grafik 26: ITUC Global Poll 2014 Brezilya (Gelecek Nesil).....	14
Grafik 27: ITUC Global Poll 2014 Hindistan (Gelecek Nesil).....	14
Grafik 28: Mevcut Ekonomik Sistemin İşleyişi En	
Çok Hangi Kesim Yararınadır?.....	15
Grafik 29: ITUC Global Poll 2014 (Mevcut İşleyiş).....	15
Grafik 30: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Mevcut İşleyiş).....	15
Grafik 31: ITUC Global Poll 2014 Belçika (Mevcut İşleyiş).....	15
Grafik 32: ITUC Global Poll 2014 Çin (Mevcut İşleyiş).....	15
Grafik 33: Kendi Ekonomik Durumunuzu	
Göz Önüne Aldığınızda, Türkiye'deki Genel	
Ekonomik Durumu Nasıl Değerlendiriyorsunuz?.....	17
Grafik 34: Türkiye (Genel Ekonomi).....	17
Grafik 35: ITUC Global Poll 2014 (Genel Ekonomi).....	17
Grafik 36: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Genel Ekonomi).....	17
Grafik 37: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Genel Ekonomi).....	17
Grafik 38: ITUC Global Poll 2014 Çin (Genel Ekonomi).....	18
Grafik 39: ITUC Global Poll 2014 Almanya (Genel Ekonomi).....	18
Grafik 40: Gelecek İki Yıl İçinde Mevcut İşinizi, İş	
Güvencesi Beklentiniz Açısından Nasıl	
Değerlendiriyorsunuz?.....	19
Grafik 41: Türkiye (İş Güvencesi).....	19
Grafik 42: ITUC Global Poll 2014 (İş Güvencesi).....	19
Grafik 43: Türkiye (Adil Ücret).....	21
Grafik 44: ITUC Global Poll 2014 (Adil Ücret).....	21
Grafik 45: Türkiye (Güvence Sağlanması).....	21
Grafik 46: ITUC Global Poll 2014 (Güvence Sağlanması).....	21
Grafik 47: Her Anlamda Değerlendirdiğinizde,	
Ülkenizin İşsizlikle Mücadele İçin İzlediği	
Politikaları Nasıl Değerlendiriyorsunuz?.....	23
Grafik 48: ITUC Global Poll 2014 (İşsizlikle Mücadele).....	23
Grafik 49: ITUC Global Poll 2014 Çin (İşsizlikle Mücadele).....	23
Grafik 50: ITUC Global Poll 2014 Güney Afrika	
(İşsizlikle Mücadele).....	24
Grafik 51: ITUC Global Poll 2014 İtalya (İşsizlikle Mücadele).....	24
Grafik 52: Türkiye (Grev Hakkı).....	25
Grafik 53: ITUC Global Poll 2014 (Grev Hakkı).....	25
Grafik 54: Türkiye (Ücretin Yasal Güvencesi).....	26
Grafik 55: ITUC Global Poll 2014 (Ücretin Yasal Güvencesi).....	26
Grafik 56: Türkiye (İşçi Sağlığı).....	27
Grafik 57: ITUC Global Poll 2014 (İşçi Sağlığı).....	27
Grafik 58: İşçileri Temsil Eden Bir Sendikanın	
Örgütlü Olduğu İşyerinde Çalışmak, İşçiler İçin	
Daha İyi Ücret, Daha İyi Sağlık ve Güvenlik	
Standartları Adına Katkı Sağlar.....	28
Grafik 59: Türkiye (Sendikal Örgütlülük).....	28
Grafik 60: ITUC Global Poll 2014 (Sendikal Örgütlülük).....	28
Grafik 61: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Sendikal Örgütlülük).....	28
Grafik 62: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Sendikal Örgütlülük).....	28
Grafik 63: ITUC Global Poll 2014 Japonya (Sendikal Örgütlülük).....	29
Grafik 64: ITUC Global Poll 2014 Almanya (Sendikal Örgütlülük).....	29
Grafik 65: Sızce Sendikaların Toplum İçinde Aktif Bir Rol	
Oynamaları Ne Kadar Önemlidir?.....	30
Grafik 66: Türkiye (Sendika ve Toplum).....	30
Grafik 67: ITUC Global Poll 2014 (Sendika ve Toplum).....	30
Grafik 68: ITUC Global Poll 2014 Çin (Sendika ve Toplum).....	31
Grafik 69: ITUC Global Poll 2014 Rusya (Sendika ve Toplum).....	31
Grafik 70: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Sendika ve Toplum).....	31
Grafik 71: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Sendika ve Toplum).....	31

TABLolar

Tablo 1: Cinsiyet.....	3
Tablo 2: Eğitim Durumu.....	3
Tablo 3: Sendika Üyeliği.....	3

SUNU

Sendikal faaliyetin kapsamı pek çok açıdan çeşitlilik arz eder. Ekonomik, sosyal ve siyasal koşullara bağlı gelişen faaliyetin temelini eylem ve teori oluşturur. Sadece pratiğe dayalı bir sendikal faaliyet güdük ve açmazlarla karşı karşıya kalacaktır. Eylem ve düşünce bir madalyonun iki yüzü gibidir. Dolayısıyla, düşünceye ve araştırmaya dayalı akademik faaliyetin sendikal faaliyetle eş güdümü büyük önem taşımaktadır.

Elinizdeki bu rapor bir alan araştırmasının sonuçlarını ortaya koymaktadır. “TTUC Global Poll 2014 Raporu Çerçevesinde Bir Alan Araştırması: Türkiye Örneği” başlığını taşıyan rapor, Akademisyen Ceyhun Güler, Ahmet Gökçe ve sendikamızın MYK üyesi Özdemir Aslan tarafından hazırlandı.

İşçi Gücü dergimizin özel sayısı olarak yayımlamayı uygun bulduğumuz bu rapor pek çok açıdan önemli saptamalar içeriyor. Rapor, ITUC’un daha önce 14 ülkeyi kapsayan “TTUC Global Poll 2014” adlı çalışmasından Türkiye’ye uyarlandı ve diğer ülkelerle çıkan sonuçlar mukayese edilerek dünyanın gündemini meşgul eden sosyal ve ekonomik sorunların, Türkiye açısından neler ifade ettiği ortaya konuldu.

Akademi ve çalışma yaşamı ilişkileri bağlamında önemli bir amaca hizmet edeceğini düşündüğümüz bu çalışmanın aynı zamanda, üyelerimizin eğitimine, ulusal ve uluslararası düzeyde sendikal faaliyete ışık tutacağına inanıyoruz. Adil, eşit ve yaşanabilir bir dünya için mücadele ufkunu ve araçlarını geliştireceğini umut ediyoruz.

Raporun hazırlanmasında emeği geçen Uludağ Üniversitesi İİBF Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Araştırma Görevlisi Ceyhun Güler ile Ahmet Gökçe’ye ve TÜMTİS sendikamızın MYK üyesi ve Bursa Şube Başkanı Özdemir Aslan’a teşekkür ediyoruz.

Bu raporun, eğitimimizi ve faaliyetimizi geliştiren yararlı bir çalışma olacağını umuyoruz.

TÜMTİS YÖNETİM KURULU

ITUC GLOBAL POLL 2014 RAPORU ÇERÇEVESİNDE BİR ALAN ARAŞTIRMASI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Ceyhun GÜLER , Ahmet GÖKÇE , Özdemir ASLAN

GİRİŞ

1970'lerin sonuna kadar geçen sürede ekonomik krizlerin ardından uygulamaya konulan Keynesyen politikalar başta olmak üzere, çeşitli sebeplerle sermaye açısından genişleme dönemi, istihdam hacminin büyümesi ve kar oranlarının yükselmesiyle dünya piyasasında genel anlamda ılıman bir iklim görülmüştür. Bu ılıman iklim ekonomik alandan sosyal alana kendisini bütünüyle hissettirmiştir. Ancak 1960'ların ikinci yarısından itibaren sermaye yatırımlarındaki daralma ve 1970'lerin başındaki petrol kriziyle, kar oranları düşmeye, yatırımlar azalmaya ve durgunluk kendini göstermeye başlamıştır. Yaşanılan bu kriz Keynesyen politikalarından vazgeçilerek, serbest pazarı savunan ve özelleştirme yanlısı Neo-Liberal politikaları gündeme getirmiştir. Ortaya çıkan bu değişim sürecinde küreselleşmeyle beraber çokuluslu şirketlerin de dünya piyasasında söz sahibi olmaya başlaması, köklü değişimlerin yaşanmasına sahne olmuş ve hala olmaktadır.

Üretim tarzlarının değişimi, emek yapısında meydana gelen farklılaşma ve sektörel yapıdaki ağırlık oranlarının değişimi işsizlik sorununun daha da büyümesine ve altından kalkılmaz bir hal almasına sebep olmuştur. Düşük ücretler, güvencesiz çalışma, örgütsüzlük ve özelleştirmenin bir sonucu olarak işverenlerin keyfi uygulamalarının işçi sınıfı üzerinde yıkıcı etkileri olduğu görülmektedir. Dünyanın birçok yerinde işçi sınıfı, insan onuruna ve haysiyetine yakışmayan işlerde istihdam edilirken, her an işlerini kaybetme korkusuyla bu şartlara razı olmaktadır. Kimi ülkelerde ise hükümetler daha fazla yabancı sermayeyi ülkelere çekebilmek adına tüm bu bitenlere sessiz kalmaktadır.

Yapılan bu araştırma ile katılımcıların genel olarak mev-

cut ekonomik ve sosyal duruma ilişkin görüşleri alınmaya hedeflenmiştir. Yani mevcut durum, o koşullar içindeki insanların görüşleriyle değerlendirilip sizlere sunulmaya çalışılmıştır.

Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu'nun (ITUC) 14 ülkeyi kapsayan "ITUC Global Poll 2014" adlı çalışması doğrultusunda hazırlanan bu raporda, dünyanın gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkesinin gündemini meşgul eden sosyal ve ekonomik sorunların, Türkiye açısından neler ifade ettiği araştırılmaya çalışılmıştır. Çalışmada, ITUC Global Poll anket formu gerekli düzenlemeler yapılarak aslına sadık kalınarak kullanılmıştır. Anketin bu şekilde kullanılmasındaki amaç, Türkiye'de uygulanan anket ile ITUC 'nin 14 farklı ülkede uyguladığı anketler arasında paralellik sağlanması ve değerlendirme aşamasında somut sonuçlara ulaşma arzusudur.

Genel hatlarıyla sorulan sorulara ve bu doğrultuda verilen cevaplara baktığımız zaman, kimi konularda anketin uygulandığı birçok ülke ile benzer cevaplar alınırken, kimi konularda da birbirlerinden oldukça uzak sonuçlar karşımıza çıkmaktadır. Bunun sebebi ülkelerin ve ülkemizin birbirlerinden farklı olan gelişmişlik düzeyleri, hükümetlerin ortaya çıkan sosyo-ekonomik sorunlar karşısında aldıkları tedbirlerin farklılığı, endüstri ilişkileri sistemindeki yapısal farklılıklar, ülke hükümetlerine ve bu hükümetlerin yönetim şekillerine duyulan güvendedeki farklılıklarla alakalı olduğunu söylememiz mümkündür. Elde edilen veriler ışığında, aşağıdaki kısımlarda bulgular her konu başlığı için diğer ülkelerle karşılaştırılarak ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Araştırmaya Türkiye'den katılım sağlayanların, sorulara verdikleri yanıtlar mevcut durumun gözler önüne serilebilmesi için oldukça önemlidir.

¹Uludağ Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Araştırma Görevlisi

²Uludağ Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Araştırma Görevlisi

³Tüm Taşıma İşçileri Sendikası (TÜMTİS), Merkez Yönetim Kurulu Üyesi ve Bursa Şube Başkanı

1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEM VE KAPSAMI HAKKINDA

Bu bölüm altında araştırmanın amacına, yöntemine ve kapsamına ilişkin çeşitli bilgilere yer verilecektir. Böylece çalışmanın çerçevesi, varsayımları ve sınırlılıkları üzerinde durulmaya çalışılacaktır.

1.1. Araştırmanın Konusu ve Amacı

Araştırmanın amacı, daha önce ITUC tarafından dünyanın bir çok ülkesinde gerçekleştirilen (14 farklı ülkede 14.000 kişi), ITUC Global Poll Raporu'nun bir benzerinin de Türkiye'de uygulanmasını sağlamaktır. Bu Raporla, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum, hükümetin işsizlikle mücadele politikaları, asgari ücret konuları, endüstri ilişkileri sisteminin aktörleri ve mücadele araçları incelenerek ve araştırmanın yapıldığı diğer ülke sonuçlarıyla karşılaştırarak genel bir izlenim ortaya konulmaya çalışılacaktır.

1.2. Araştırmanın Modeli ve Örneklemi

Bu araştırmada niceliksel veri toplama yöntemlerinden olan anket yöntemi kullanılmıştır. Sosyal bilimlerde en yaygın betimsel araştırma çeşidi olan bu yöntemle en kısa sürede en çok kişiye ulaşmak amaçlanmıştır. Hazırlanan anketlerin online yoldan doldurulması sağlanmış ve Ekim 2015 ayı içerisinde toplam 952 kişinin geri dönüşü sağlanmıştır. Anket soruları çalışan-çalışmayan veya sektör ayrımı gözetmeksizin herkese gönderilmiştir.

1.3. Veri Toplama Yöntemi ve Değerlendirme

Ankette toplam 41 soru mevcuttur. İlk 7 soru ankete katılan bireylerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, pozisyonu, aylık geliri ve sendika üyeliğine ilişkindir. Daha sonraki sorular ise ülkenin genel durumu çerçevesinde işsizlik, asgari ücret, sendikalaşma, insan onuruna yakışır iş ve iş güvencesi konularında görüş ve beklentileri belirlemeye yöneliktir. Ankette yer alan sorulardan ankete katılım sağlanan il sorusu dışından tüm sorular kapalı uçlu sorudur.

Araştırmada kullanılan anket "ITUC 2014 Global Poll" çalışmasından edinilmiştir. Anketteki sorular İngilizce'den Türkçeye ve Türkçeden İngilizceye çevrilerek düzenlenmiştir.

Anket sorularına ait kodlanmış veriler Microsoft Office Excel programı ile veri dosyası olarak kaydedilmiştir. Kaydedilen Excel veri dosyası SPSS 17.0 istatistiksel paket programda açılıp ihtiyaç duyulan istatistiksel analizler yapılmıştır.

Yapılan anket çalışmasının Cronbach's Alpha değeri 0,783'dür. Bu değer sosyal bilimlerde kabul edilen alt sınır olan 0,70'in üzerinde olduğu için güvenilirlik arz etmektedir. "ITUC 2014 Global Poll" Raporuyla paralellik arz etmesi için bu araştırmada sadece frekans analizinden yararlanılmıştır

1.4. Araştırmanın Demografik Bulguları

Ankete katılan 952 kişinin yaklaşık %54,5'ü erkek %45,5'i kadındır. Cinsiyet bakımından hemen hemen eşit bir katılım sağlandığını söylemek mümkündür. Yaş aralıklarına bakıldığı zaman ise 21-30 ve 31-40 yaş grupları arasında bir yoğunluktan söz edilebilmektedir. Bu iki yaş grubunun toplamı yaklaşık %80'lik bir dilimi oluşturmaktadır. 20 yaş ve altı %13, 41 yaş ve üstü ise %17,5'lik bir paya sahiptir.

Tablo 1: Cinsiyet

Cinsiyet	Yüzde (%)
Erkek	54,5
Kadın	45,5

Eğitim durumlarına bakıldığında ise ankete katılanların yaklaşık %56'sının üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Lise, ilk ve orta öğretim mezunlarının toplamı oranı ise yaklaşık %22'dir. Yüksek lisans ve doktora yapmış/yapanların oranı %21,4'tür. Sorulan soruların içeriğinin daha net anlaşılması ve daha güvenilir verilerin ortaya konulması adına ankete katılanların eğitim durumlarının yüksek oluşu bir avantaj olarak gözükmektedir.

Tablo 2: Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	Yüzde (%)
İlk ve Orta Öğretim Mezunu	4,3
Lise Mezunu	17,9
Üniversite Mezunu	56,2
Yüksek Lisans	16,6
Doktora	6

Ankete katılanlara yöneltilen herhangi bir sendikaya üye misiniz sorusuna, bu soruyu yanıtlayanların % 73,6'sı herhangi bir sendikaya üye olmadığını beyan ederken %26,4'ü ise mevcut bir sendikanın üyesi olduğu şeklinde bildirimde bulunmuştur.

Tablo 3: Sendika Üyeliği

Herhangi Bir Sendikaya Üye- misiniz	Yüzde (%)
Evet	24,4
Hayır	73,6

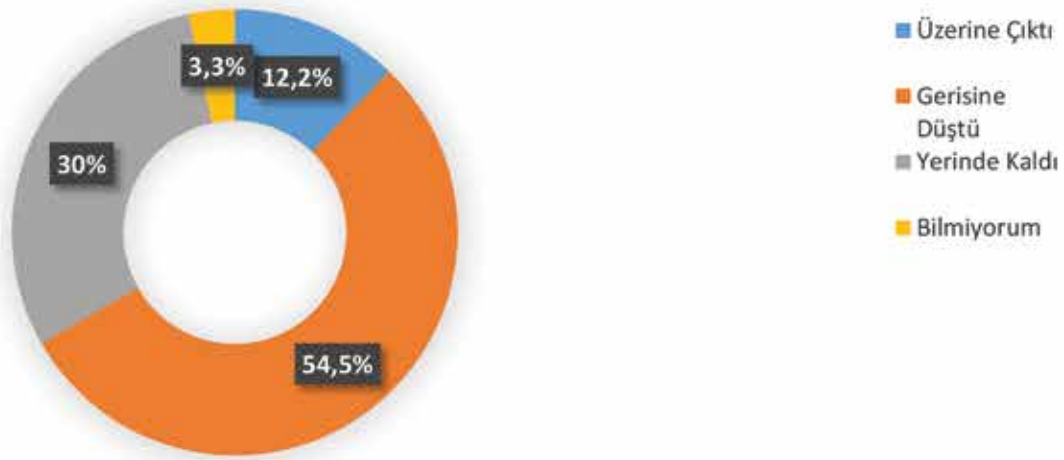
2. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen veriler ve bilgiler değerlendirilmeye çalışılacaktır. Değerlendirme ve analiz süreci, Araştırmaya katılım sağlayan kişilerin her bir soru için verdikleri yanıtların ayrı ayrı ele alınmasıyla gerçekleştirilecektir. Ortaya çıkan veriler, farklılıkları ve benzerlikleri doğrultusunda, ITUC Global Poll 2014 Raporu ve bu Rapor kapsamına giren ülkeler ile de karşılaştırmalı bir şekilde değerlendirilecektir.

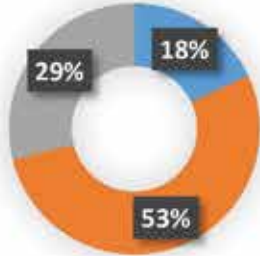
2.1. Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti

ILO tarafından, IMF verilerinden faydalanılarak ortaya konulan tabloya göre dünya ekonomisinin zayıfladığına dikkat çekilmektedir. ILO, küresel ekonominin 2015 yılında %3,1 oranında genişlediğini belirtirken, bu oranın kriz öncesi dönemden daha yavaş bir büyüme oranını temsil ettiğini dile getirmiştir. Dünya ekonomisinde yaşanan bu yavaşlamanın ise daha çok gelişmekte olan ülkelere kaynaklandığının altı özellikle çizilmiştir. Gelişmekte olan ülke ekonomilerinde gerçekleşen bu daralmanın ise fiyatlara yansımaları endişe verici bir şekilde açıklanmıştır (ILO, 2016: 9). Bu durum ITUC tarafından ortaya konulan tabloyla birleştirildiğinde, dünya çapında ücretlerin durgunlaştığını ve insanların ciddi bir mali baskı ile karşı karşıya kaldıklarını belirtmek yerinde olacaktır. ITUC tarafından gerçekleştirilen Raporda, her iki işçi ailesinde birinin zorlaşan yaşam şartlarıyla başa çıkamaz hale geldiği belirtilmektedir (ITUC, 2014: 5). ITUC Global Poll 2014 araştırmasında, 14 ülkeden farklı katılımcılara yöneltilen soru aracılığıyla bu durum oransal olarak da tespit edilmeye çalışılmıştır. Aynı soru, Türkiye'den çeşitli katılımcılara yöneltilmiş, bu doğrultuda sonuçların hem ITUC verileriyle karşılaştırılması hedeflenmiş hem de yaşam maliyeti ve gelir dengesi anlamında Türkiye üzerinden bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

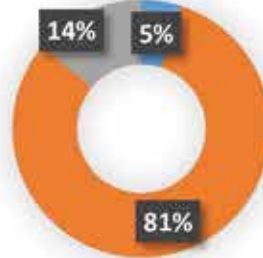
Grafik 1: Son İki Yıl İçerisinde Sizin ve Hanenizin Gelirinde Yaşanan Değişimi Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

Grafik 2: ITUC Global Poll 2014 (Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti)

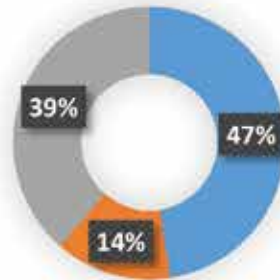
Grafik 3: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti)

Grafik 4: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti)

Grafik 5: ITUC Global Poll 2014 Rusya (Hane Geliri ve Yaşam Maliyeti)

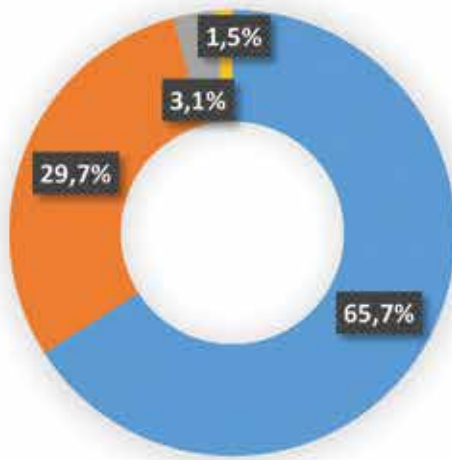

Katılımcılara, son iki yıl içinde hane gelirlerinde ve bu hane gelirlerinin yaşam maliyetlerini karşılaması noktasında yaşadıkları değişimi değerlendirmelerine yönelik soru sorulmuştur. İlgili soruya Türkiye’den toplam 904 kişi yanıt vermiştir. Soruya verilen yanıtlar değerlendirildiğinde; katılımcılardan yaklaşık %55’i hane gelirinin bu anlamda iki yıl öncesinin gerisine düştüğünü, yaklaşık %12’si üzerine çıktığını, %30’u ise yerinde kaldığını belirtmiştir. Bu doğrultuda anlaşılmaktadır ki soruya cevap veren katılımcıların yaklaşık %85’nin hane geliri yerinde kalmış veya iki yıl öncesinin gerisine düşmüştür. ITUC tarafından hazırlanan ve 14 ülkeden katılım sağlanan 2014 Raporu’nda ise bu oranın %82 olduğu tespit edilmiştir (ITUC, 2014: 8-9). Görülmektedir ki Türkiye’de yapılan araştırmada katılımcıların verdikleri cevaplar, ITUC Raporu’ndaki diğer ülkelerle benzeşmektedir. Dolayısıyla en azından bu soruya cevap veren kesimin dünyada yaşanan eğilime benzer şekilde zorlaşan yaşam şartlarıyla başa çıkmakta zorlandığını belirtmek yanlış olmayacaktır.

2.2. İçinde Bulunulan Ekonomik Durum

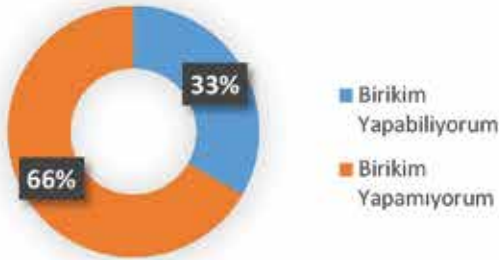
Birleşmiş Milletler (BM) 2014 İnsani Gelişmişlik Endeksine göre, dünyada milyonlarca aile gelir ve refah anlamında ciddi bir tehditle karşı karşıya kalmakta, belirsiz ve güvencesiz bir hayat sürdürmektedir. Bu ailelerin çoğu, yeterli korumadan ve bireysel tasarruf imkanlarından mahrum kalmaktadırlar (UN, 2014: 21). Bu insanların birçoğu karşılaştıkları maddi krizlerle başa çıkma noktasında kredi ve benzeri unsurlara başvurumaktadırlar (UN, 2014: 72). Böyle bir tablo içinde kişilerin refah düzeylerinin olumlu bir şekilde karşımıza çıkması çok mümkün değildir. Bir önceki başlıkta üzerinde durulan veriler de aslında, kişilerin içinde buldukları ekonomik durumu değerlendirmeleri noktasında fikir oluşturulmasını sağlamaktadır. Ancak kişilerin temel ihtiyaçlarını ne ölçüde karşılayabildikleri veya bunun ötesinde herhangi bir şekilde birikim yapabiliyor yapamadıkları da mevcut dönemde refah düzeyinin anlaşılabilmesi açısından son derece önemlidir. Dolayısıyla katılımcılara yöneltilen aşğıdaki soru aracılığıyla, mevcut durumun anlaşılabilmesi amaçlanmıştır.

Grafik 6: İfadelerden Hangisi Ekonomik Durumunuzu En İyi Şekilde Açıklar?

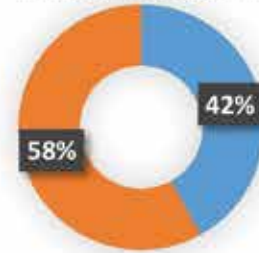

- Temel ihtiyaçlarımı sağlamak için yeterli paraya sahibim ancak birikim yapamıyorum
- Temel ihtiyaçlarımı karşılamak için yeterli paraya sahibim ve çok az miktarda birikim yapabiliyorum
- Temel ihtiyaçlarımı karşılamak için yeterli miktarda paraya sahibim ve oldukça iyi miktarda birikim yapabiliyorum
- Bilmiyorum

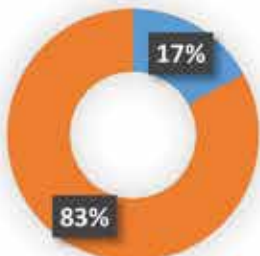
Grafik 7: Türkiye (Ekonomik Durum)

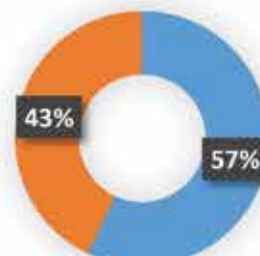
Grafik 8: ITUC Global Poll 2014 (Ekonomik Durum)

Grafik 9: ITUC Glonal Poll 2014 İtalya (Ekonomik Durum)

Grafik 10: ITUC Global Poll 2014 Çin (Ekonomik Durum)

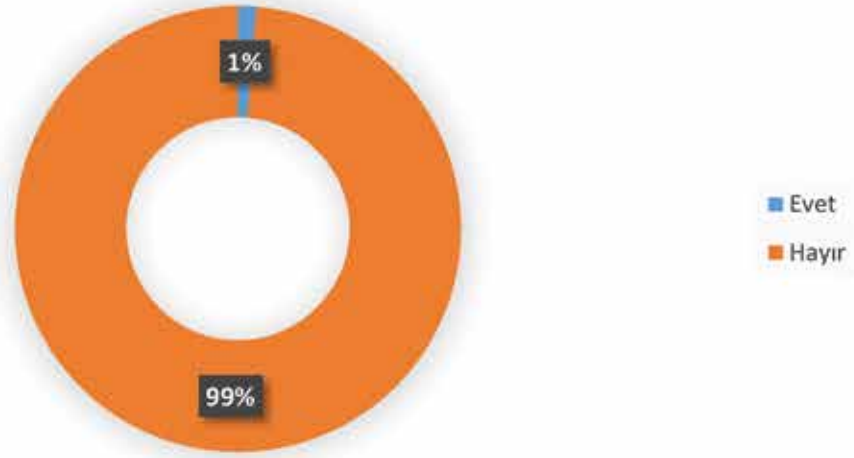

Araştırmaya katılan kişilere çeşitli ifadeler yöneltilerek, hangi ifadenin ekonomik durumlarını en iyi şekilde açıkladığı sorulmuştur. İlgili soruya 677 kişi yanıt vermiştir. Soruyu yanıtlayan katılımcıların yaklaşık %66'si temel ihtiyaçlarını sağlamak için yeterli paraya sahip olduklarını ancak birikim yapamadıklarını ifade ederken, yaklaşık %30'u çok az miktarda birikim de yapabildiklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların ancak yaklaşık %3'ü temel ihtiyaçlarını karşılamamanın ötesinde oldukça iyi miktarda birikim yapabildiklerini belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevapları ITUC Global Poll Raporu doğrultusunda değerlendirdiğimizde, 14 farklı ülkeden katılımcıların verdiği cevaplara göre, %58'nin herhangi bir birikim yapamadığı, %42'sinin ise birikim yapabildiği tespit edilmiştir. Bu oranlar Türkiye için yaklaşık %66 birikim yapamıyorum, %33 birikim yapabiliyorum şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu soruya verilen cevaplar değerlendirildiğinde ITUC verileriyle Türkiye'de ortaya çıkan veriler arasında farklılıklar olduğu gözlemlenmektedir. İlgili soruya İtalya'dan katılım sağlayanların %83'ü birikim yapamadıkları doğrultusunda cevap verirken, %17'si birikim yapabildiklerini ifade etmişlerdir. Aynı soruya Çin'den katılım sağlayanlar ise %57 oranında birikim yapabildikleri, %43 oranında birikim yapamadıkları yönünde cevap vermişlerdir (ITUC, 2014: 10-11). ITUC Global Poll verileri doğrultusunda soruya verilen cevaplar karşılaştırıldığında aynı soruya Türkiye'den katılım sağlayan kişilerin verdiği cevaplar daha olumsuz olmakla birlikte genel itibarıyla benzer bir tablonun ortaya çıktığını belirtmek yerinde olacaktır.

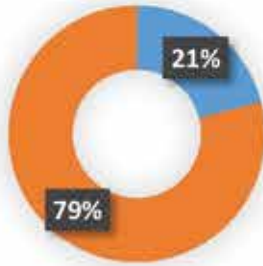
2.3. İnsan Onuruna Yakışır bir yaşam için Asgari Ücret

Günümüzde en önemli sorunlardan birini düşük ücretler ve gelir eşitsizliği oluşturmaktadır. BM, 2014 İnsani Gelişme Raporu'ndan elde edilen bilgilere göre dünyada 1,2 milyar insan günlük ortalama 1,25 doların altında gelire sahiptir (UN, 2014: 19). Bu veri dahi durumun ne kadar vahim olduğunun anlaşılması için yeterlidir. Küreselleşme, teknolojik gelişmeler ve bu unsurların emek piyasaları üzerindeki etkileri, gelir eşitsizliğinin çok daha kötü hale gelmesini tetiklemektedir. Küresel anlamda yaşanan bu gelir adaletsizliğinin kısmen de olsa kontrol altına alınması için çalışanların en azından belirli bir gelirin altında yaşamalarının engellenmesi açısından uygulanan asgari ücret politikaları son derece önemli bir yere sahiptir. Mevcut asgari ücret uygulamalarının, insan haysiyet ve onuruna yakışan bir yaşam sürdürülebilmesi için ne denli yeterli olduğuna dair katılımcı görüşleri, aşağıda sorulan soru aracılığıyla tespit edilmeye çalışılmıştır.

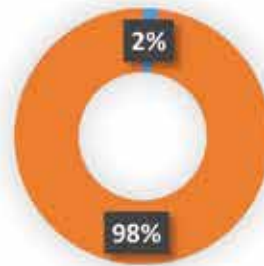
Grafik 11: Türkiye'de Yapılan Asgari Ücret Ödemeleri İşçilerin İnsan Onuruna Yakışır Bir Hayat Sürdüremeleri İçin Yeterli midir?

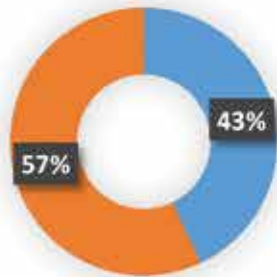
Grafik 12: ITUC Global Poll 2014 (Asgari Ücret)

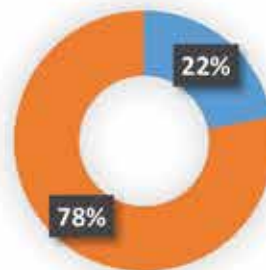
Grafik 13: ITUC Global Poll 2014 Rusya (Asgari Ücret)

Grafik 14: ITUC Global Poll 2014 Avusturalya (Asgari Ücret)

Grafik 15: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Asgari Ücret)

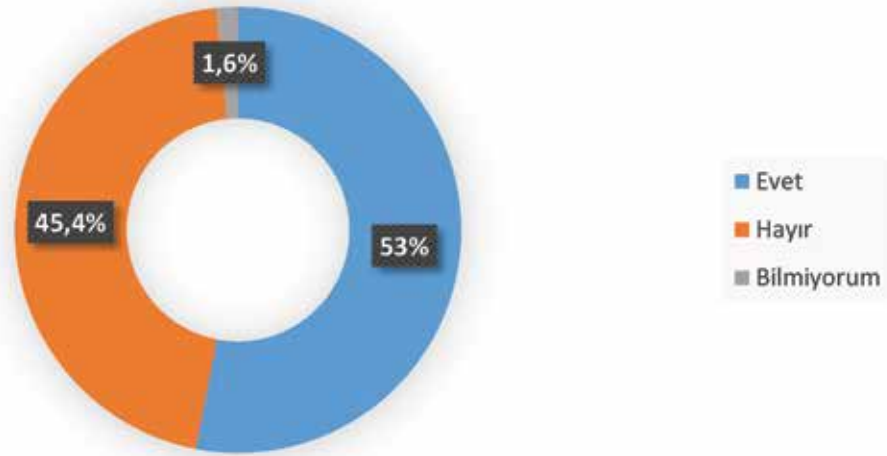
Araştırmaya katılan kişilere Türkiye'deki asgari ücretin insan onuruna yakışır bir yaşam için yeterli olup olmadığı sorulmuş, soru 952 kişiye yöneltilmiş ve 893 kişiden yanıt alınmıştır. Verilen yanıtlar doğrultusunda katılımcıların %99'unun bu soruya olumsuz cevap verdiği dikkat çekerken katılımcıların sadece %1'i Türkiye'deki asgari ücretin insan onuruna yakışır bir yaşam sürebilmek için yeterli olduğunu belirtmiştir. Bu cevaplar ITUC Global Poll Raporuyla karşılaştırıldığında 11 farklı ülkeden katılımcıların bu soruya %79 oranında olumsuz yanıt verdiği tespit edilmiştir. Rusya'dan katılım sağlayan kişiler Türkiye'dekine benzer bir şekilde %98 oranında soruya olumsuz yanıt verirken, Avustralya'dan katılım sağlayan kişilerin %57'si soruyu olumsuz cevaplamıştır (ITUC, 2014: 14-15). Soruya verilen yanıtlar ülkeler bazında karşılaştırıldığında Türkiye'den gelen yanıtların Rusya ve Brezilya ile benzerlik gösterdiği dikkat çekmiştir.

2.4. İşsizlik

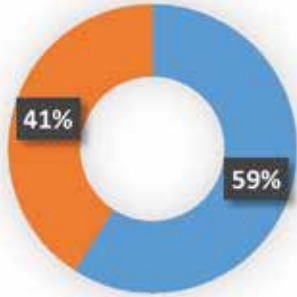
Küreselleşme ve emek piyasasında uygulanan yeni istihdam politikaları sonucunda ortaya çıkan en önemli sorunların başında işsizlik gelmektedir. ILO tarafından 2015 yılında yayınlanan Rapora göre, 2014 yılında küresel anlamda toplam işsiz sayısının 201,3 milyon olduğu belirtilmektedir. Bu da dünya emek gücünün yaklaşık olarak %5,9'unun herhangi bir iş sahibi olmadığını göstermektedir. ILO'ya göre dünyadaki işsiz sayısının 2017'de 208 milyon civarında 2019'da ise 212 milyon civarında olacağı tahmin edilmektedir (ILO, 2015: 16-17). TÜİK verilerine göre ise ülkemizin 2014 işsizlik oranının %9,9 oranında olduğu, Kasım 2015 verilerine göre ise işsizlik oranının %10,5 olduğu bilinmektedir (TÜİK, 2016). Bu sayı ve oranlar hali hazırda işi olmayan kişileri belirtmektedir. Bir de mevcut durumda işi olsun ya da olmasın, son iki yıl içinde bir şekilde kendisi veya ailesinden birisinin, işsizlik sorunu yaşadığı kişiler bulunmaktadır. Bu duruma yönelik katılımcıların eğiliminin tespit edilmesi amacıyla aşağıdaki soru yöneltilmiştir.

⁴ Rusya'da asgari ücret 2015 yılı itibarıyla 5,965 Rubledir (Yaklaşık 250 TL). Avustralya için 2016 yılındaki asgari ücret tutarı ise 2.627,6 Avustralya Doları (Yaklaşık 5.700 TL) Fransa için ise 1.457 Avrodur (Yaklaşık 4.647 TL) (Wageindicator, 2016).

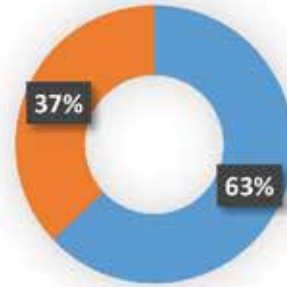
Grafik 16: Son İki Yılda Siz veya Hanenizden Birisi İşsiz Kaldı mı ya da Bu Nedenle Herhangi Bir Gelir Kaybı Yaşadınız mı?

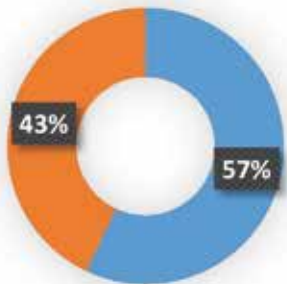
Grafik 17: ITUC Global Poll 2014 (İşsizlik)

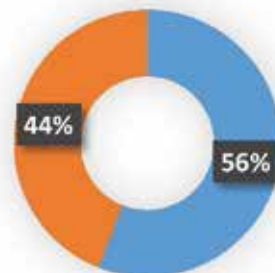
Grafik 18: ITUC Global Poll 2014 Güney Afrika (İşsizlik)

Grafik 19: ITUC Global Poll 2014 Rusya (İşsizlik)

Grafik 20: ITUC Global Poll 2014 Brezilya (İşsizlik)

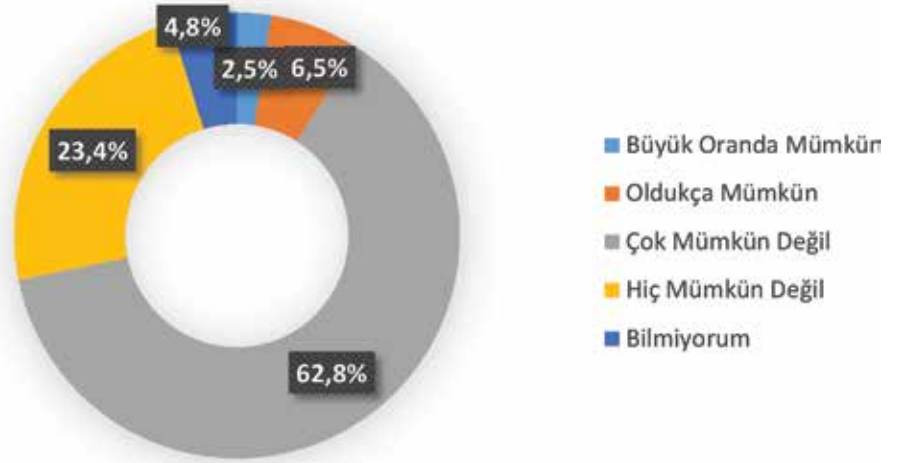
Son iki yıl içerisinde katılımcıların işsizlik ve işsizliğe bağlı gelir kayıplarını tespit etmeye yönelik soruya, toplam 890 katılımcı yanıt vermiştir. İlgili soruyu yanıtlayan katılımcıların %53'ü kendisi ya da hane fertlerinden herhangi birisinin son iki yıl içinde işsiz kaldığını ya da işsizlik nedeniyle gelir kaybına uğradığını belirtmiştir. Benzer soru ITUC Global Poll Raporu'nda 14 ülkeden toplam 14.000 kişiye yöneltilmiş ve katılımcıların %59'u son iki yıl içinde işsizlikle ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir (ITUC, 2014: 16-17). Karşılaştırmalı veriler Türkiye'den alınan yanıtların az da olsa ITUC verilerinden daha olumlu bir tabloyu ortaya koyduğunu göstermiştir. İşsizlikle ilgili soruya verilen yanıtlar ülkeler bazında karşılaştırıldığında ise Türkiye'de verilen yanıtların; İtalya, Avusturalya, Brezilya ve Rusya ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir .

2.5. Gelecek Nesillerin İnsan Onuruna Yakışır İşler Bulabilmelerine Yönelik Beklenti

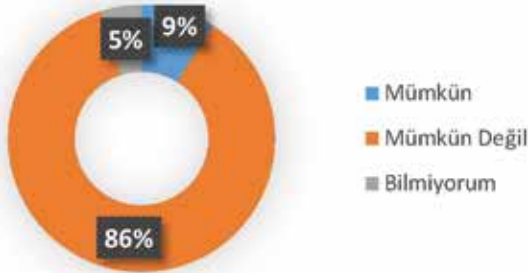
İnsan onuruna yakışır işlerin geliştirilmesi ILO'nun ana amaçları ve temel ilkeleri arasında yer almaktadır. ILO'nun, 1999 yılında gerçekleştirilen 87. Uluslararası Çalışma Konferansı'nın en önemli gündemini insan onuru ve haysiyetine yakışan iş oluşturmıştır. Konferansta İnsan Onuruna Yakışır İş; “özgür, eşitlik temeline dayanan, güvenilir ve insana değer verilen bir ortamda, verimli ve saygın bir işin elde edilmesi için kadın ve erkeklerin sahip oldukları fırsatlar” olarak tanımlanmıştır. Kısacası İnsan Onuruna Yakışır İş; tüm kadın ve erkeklerin özgür, adaletli, güvenli ve insan onuruna uygun şartlarda verimli ve üretken bir işe sahip olmaları şeklinde tanımlanmıştır. İnsan Onuruna Yakışır İş Programı dört ana stratejik hedef üzerine yoğunlaşmaktadır. Çalışma yaşamındaki hakların genişletilmesi, istihdam, sosyal koruma ve sosyal diyalog bu dört stratejik hedefi oluşturur (ILO, 1999: 3; ILO, 2010: 11). Bu hedeflere ulaşılabilmesi ve insan haysiyet ve onuruna yakışan işlerin oluşturulması için çalışma yaşamının tüm kesimlerine önemli görevler düşmektedir. Ayrıca özellikle gelecek nesillerin bu doğrultuda daha iyi çalışma şartlarında istihdam edilebilmeleri belirtilen tarafların görevlerini hassas bir şekilde yerine getirmeleri ile sıkı sıkıya ilişkilidir. Katılımcıların bu yöndeki görüşlerinin izlenmesi adına aşağıdaki soru yöneltilmiş ve gelecek nesillerin insan haysiyet ve onuruna yakışır işler bulabilme ihtimallerine yönelik beklentiler tespit edilmeye çalışılmıştır.

⁵ Dünya Bankası verilerine göre 2014 yılında, işsizlik oranı İtalya için %12.5, Avusturalya için %6, Brezilya için %6.8, Rusya için %5.1 olarak açıklanmıştır (World Bank, 2016).

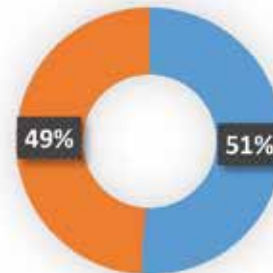
Grafik 21: Gelecek Kuşakları Düşündüğünüzde, Onların İnsan Onuruna Yakışır Bir İş Bulma İhtimallerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

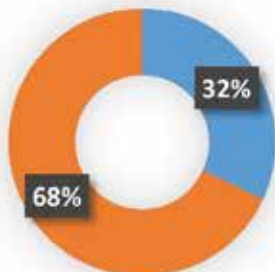
Grafik 22: Türkiye (Gelecek Nesil)

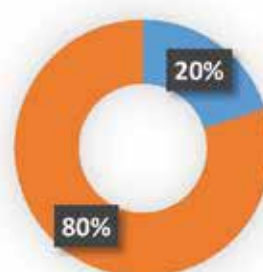
Grafik 23: ITUC Global Poll 2014 (Gelecek Nesil)

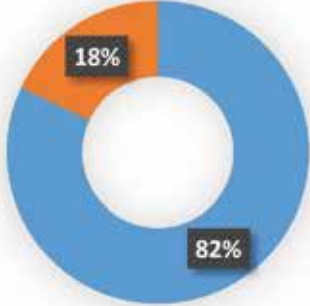
Grafik 24: ITUC Global Poll 2014 Japonya (Gelecek Nesil)

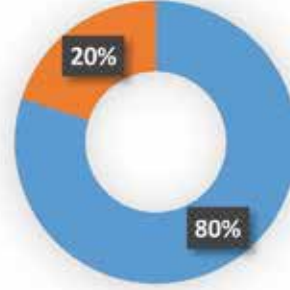
Grafik 25: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Gelecek Nesil)

**Grafik 26: ITUC Global Poll
2014 Brezilya (Gelecek Nesil)**

**Grafik 27: ITUC Global Poll 2014
Hindistan (Gelecek Nesil)**

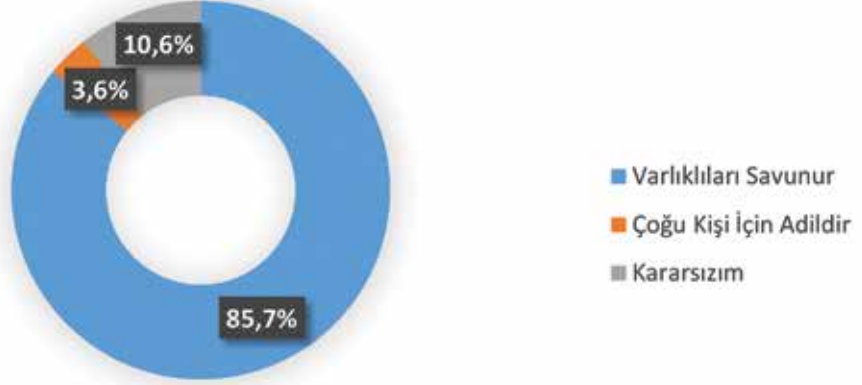

Katılımcılara, gelecek nesillerin insan onuruna yakışır işler bulma ihtimallerinin ne kadar mümkün olduğu ile ilgili yöneltilen soru aracılığıyla, gelecek beklentilerine ilişkin bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. İlgili soruya Türkiye’den toplam 893 kişi yanıt vermiştir. Soruya yanıt veren katılımcılardan yaklaşık %86’sı gelecek nesillerin insan onuruna yakışır işler bulamayacaklarını belirtirken, yaklaşık %9’u olumlu yönde bir beklenti ortaya koymuştur. Aynı soruya ITUC Global Poll Raporu’na katılım sağlayan 14 ülkeden 14.000 katılımcı %49 oranında olumsuz yanıt verirken, %51 oranında olumlu bir beklenti sergilemişlerdir (ITUC, 2014: 18-19). Bu durum Türkiye’deki katılımcıların, ITUC Global Poll Raporu’na katılım sağlayanlara göre çok daha olumsuz bir gelecek beklentisi içinde olduklarını ortaya koymuştur. Gelecek nesillerin insan onuruna yakışır işler bulabilmelerine yönelik beklentinin düşük olduğu ülkeler arasında İtalya, Fransa, Japonya ve Güney Afrika gibi ülkeler de yer alırken bu ülkeler arasında dahi en yüksek olumsuz yanıtın verildiği yer Türkiye olmuştur.

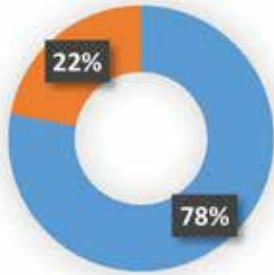
2.6. Mevcut Ekonomik Sistem Kim(ler)in Yararına İşlemektedir

BM İnsani Gelişme Raporu’na göre, dünyadaki en zengin 85 kişinin sahip olduğu gelir ile dünyadaki en fakir 3,5 milyar kişinin sahip olduğu gelir birbirine eşittir. Dünya nüfusunun üçte ikisini oluşturan en yoksul kesim dünya gelirin %13’ünden daha azına sahipken, dünyanın en zengin %1’lik kesimi dünya gelirin %15’ini elinde bulundurmaktadır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde gelir eşitsizliği 1990 ile 2010 yılları arasında %11 oranında artmıştır (UN, 2014: 21-39). Bu eşitsizlik sadece gelir dağılımı noktasında değil, eğitim, sağlık ve temel ihtiyaçlara ulaşma noktasında da karşımıza çıkmaktadır. Bütün bu veriler göstermektedir ki özellikle küresel kapitalizmin etkisini artırdığı günümüzde mevcut sistemin işleyişi belirli bir kesimin daha zengin hale gelmesini sağlarken belirli ve büyük bir kesimi de çok daha zor şartlar altında yaşamaya mahkûm etmektedir. Bu adaletsizliğin araştırmaya katılım sağlayan kişiler gözünden nasıl değerlendirildiğinin tespit edilmesi ve konuya bakış açılarının ortaya konulması amacıyla aşağıdaki soruyu yanıtlamaları istenmiştir.

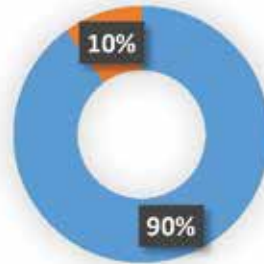
Grafik 28: Mevcut Ekonomik Sistemin İşleyişi En Çok Hangi Kesim Yararınadır?

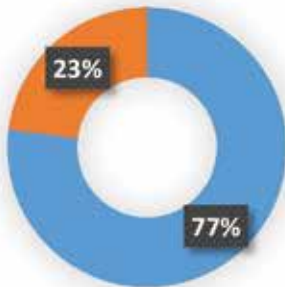
Grafik 29: ITUC Global Poll 2014 (Mevcut İşleyiş)

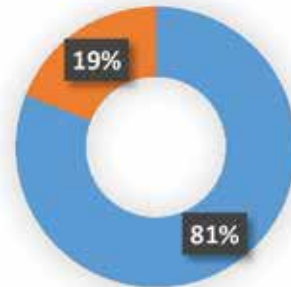
Grafik 30: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Mevcut İşleyiş)

Grafik 31: ITUC Global Poll 2014 Belçika (Mevcut İşleyiş)

Grafik 32: ITUC Global Poll 2014 Çin (Mevcut İşleyiş)

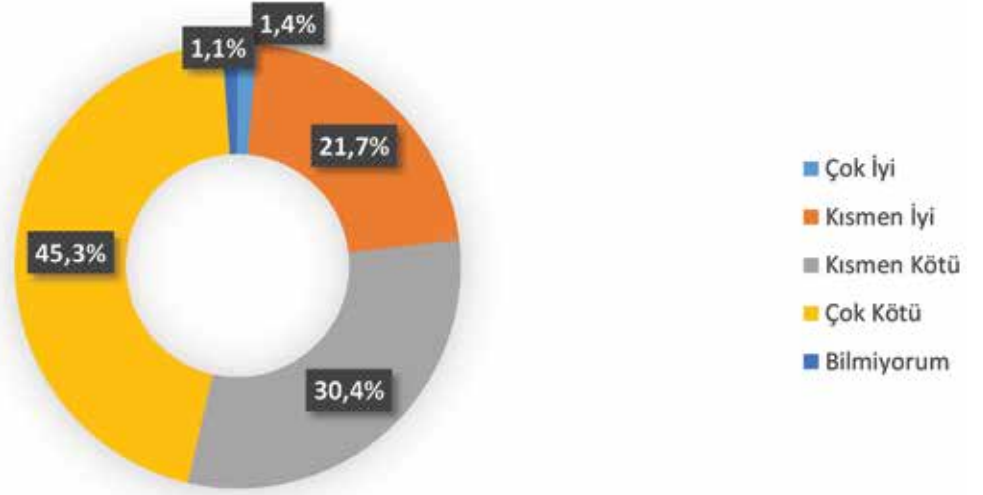

Katılımcılara, mevcut ekonomik sistemin ve bu yöndeki uygulamaların daha çok kimler yararına işlediğine yönelik sorularla, ekonomik işleyişin katılımcılar nezdinde adil olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. İlgili soruya toplam 884 katılımcı yanıt vermiştir. Soruya verilen yanıtlar doğrultusunda, katılımcıların yaklaşık %86'sı mevcut ekonomik işleyişin hali hazırda varlıklar lehine düzenlemelere sahip olduğunu belirtirken, sadece yaklaşık %4'ü sistemin çoğu kişi için adil uygulamalara yer verdiğini belirtmiştir. Katılımcıların yaklaşık %11'i ise bu soruya kararsızım şeklinde yanıt vermeyi tercih etmiştir. Aynı soruya ITUC Global Poll Raporu'nda 14 farklı ülkeden toplam 14.000 kişi yanıt vermiştir. ITUC Raporu'nda soruya yanıt verenlerin %78'i mevcut ekonomik işleyişin varlıklar lehine düzenlemelere sahip olduğunu belirtirken, %22'si ekonomik işleyişin herkes için adil uygulamalar içerdiğini belirtmiştir (ITUC, 2014: 20-21). Mevcut durum ITUC verileri doğrultusunda da negatif bir algının olduğunu ortaya koymakla birlikte Türkiye'de verilen yanıtların ITUC ortalamasına göre daha olumsuz bir portre çizdiğini belirtmekte fayda bulunmaktadır. ITUC tarafından gerçekleştirilen araştırmaya katılan ülkelerden İtalya, Brezilya, Çin ve Rusya hali hazırda zaten varlıklı kesimi oluşturanların ekonomik sistem tarafından da güvenceye alındıkları yönünde yüksek eğilim göstermişlerdir.

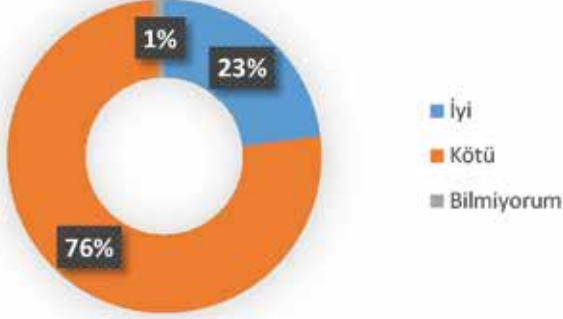
2.7. Ekonomik Durum

Küresel ekonomide yaşanan durgunluk ve eşitsizlik her geçen gün artmaktadır. Tedarik zincirlerinin hakimiyetini elinde bulunduran çok uluslu şirketlerin düşük gelir ve güvencesiz istihdamı yaygınlaştırmaları, küresel ekonominin başarısız olmasının önemli nedenleri arasında yer almaktadır (ITUC, 2015: 3). Özellikle 2008 yılında patak veren küresel finansal kriz sonrasında, ülke ekonomilerinin çoğu bu durumdan son derece olumsuz etkilenmişlerdir. Dolayısıyla bütün dünyanın bir şekilde dahil olduğu bu kriz ortamının doğrudan muhatapları bireylerin konuyla ilgili görüş ve düşünceleri son derece önemlidir. Bu nedenle katılımcılara yöneltilen soru aracılığıyla, mevcut ekonomik durum hakkındaki görüşleri değerlendirilmeye çalışılmıştır.

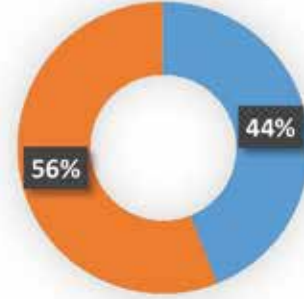
Grafik 33: Kendi Ekonomik Durumunuzu Göz Önüne Aldığınızda, Türkiye'Deki Genel Ekonomik Durumu Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

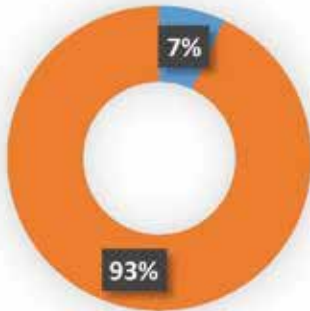
Grafik 34: Türkiye (Genel Ekonomi)

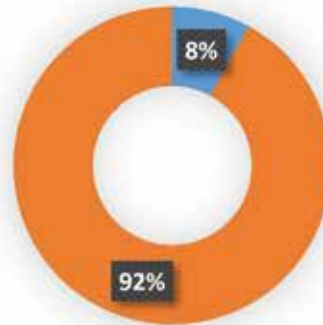
Grafik 35: ITUC Global Poll 2014 (Genel Ekonomi)

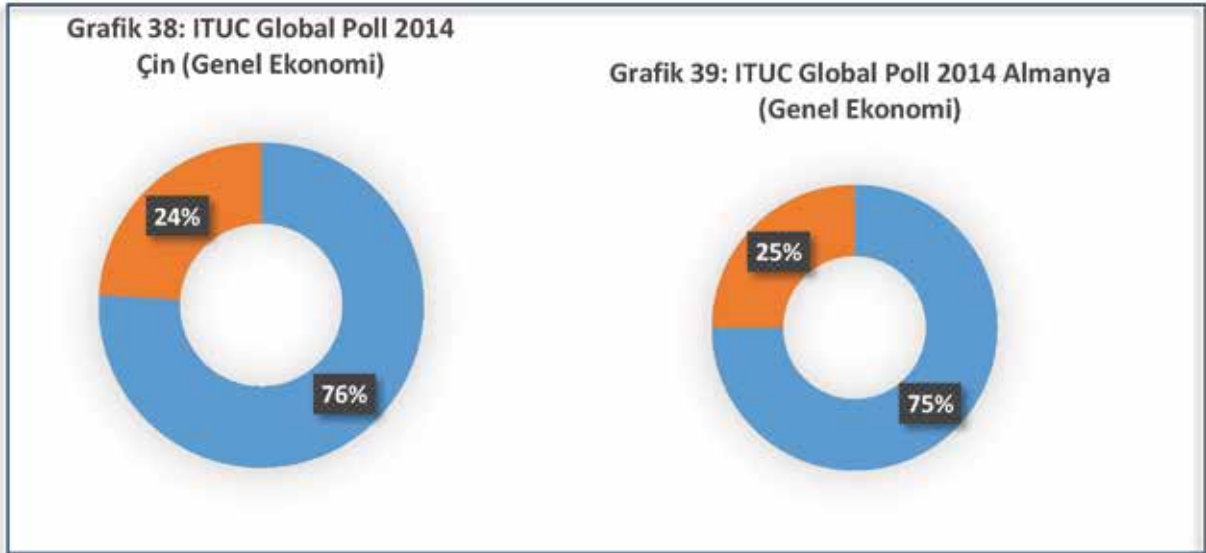

Grafik 36: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Genel Ekonomi)

Grafik 37: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Genel Ekonomi)

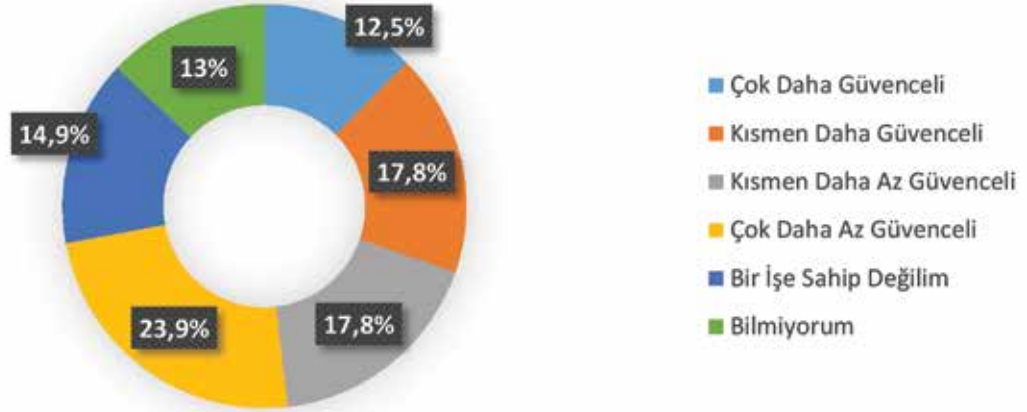

Katılımcılara yöneltilen soru aracılığıyla, kendi mevcut ekonomik durumları üzerinden ülkenin ekonomik durumuna ilişkin bir değerlendirme yapmaları beklenmiştir. İlgili soruya toplam 907 kişi yanıt vermiştir. Soruya verilen yanıtlar doğrultusunda katılımcıların yaklaşık %76'sı ülkenin ekonomik durumunun çok kötü ya da kısmen kötü olduğu şeklinde fikir beyan ederken, yaklaşık %23'ü çok iyi ya da kısmen iyi yönünde fikir beyan etmişlerdir. Aynı soruya ITUC Global Poll Raporu kapsamında 14 farklı ülkeden 14.000 katılımcı yanıt vermiştir. ITUC tarafından gerçekleştirilen araştırmaya katılım sağlayanların %56'sı ülkelerinin ekonomik durumlarını kötü olarak değerlendirirken %44'ü iyi olarak değerlendirmiştir. Soruya verilen yanıtlar doğrultusunda, İtalya ve Fransa'dan katılanların çok büyük bir kesimi ülkelerinin ekonomik durumlarını kötü olarak değerlendirirken, Çin, Almanya, Avustralya, Kanada gibi ülkelerden katılım sağlayanlar genele göre daha olumlu bir portre ortaya koymuşlardır (ITUC, 2014: 22-23). Bu soruya verilen yanıtlar diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, Fransa ve İtalya'nın ardından soruyu en yoğun şekilde olumsuz yanıtlayan ülkenin Türkiye olduğu dikkat çekmektedir.

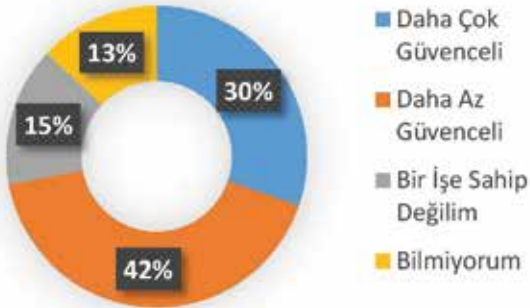
2.8 İş Güvencesine Yönelik Beklenti

Son 40 yıldır kapitalist sistem yoğun bir dönüşüm süreci yaşamaktadır. Temel kamu hizmetlerinin ve kamu iktisadi teşebbüslerinin özelleştirilmesi, piyasadaki fiyat müdahalelerinin kaldırılması, dış ticaret ve finans piyasalarının liberalizasyonu, emek piyasalarının esnekleştirilmesi ve güvencesizleştirilmesi bu dönüşüm sürecinin önemli emarelerindedir. Özellikle istihdam politikalarında gerçekleştirilen düzenlemelerle çalışma güvencesizleştirilen uygulamalarla karşı karşıya kalmışlardır (Munck, 2003: 190-191; Heery, 2014: 545-549) Neo-liberal politikaların uygulanmasıyla birlikte esnek üretim ve esnek çalışma rejimlerinin yaygınlaştığı görülmüştür. Esnek çalışma rejimi ise beraberinde düşük ücretler, sağlıksız çalışma koşulları ve güvencesizliği getirmiştir. Kısacası küresel kapitalist dönemde kitlesel işsizlikler görülmeye başlanmış, esnek ve güvencesiz çalışma yoğunlaşmıştır (Arslan, 2015: 288). Aşağıdaki soru aracılığıyla araştırmaya Türkiye'den katılan kişilerin iş güvencelerine yönelik beklentileriyle ilgili görüş alınmaya çalışılmıştır. Aynı soruya farklı ülkelerde verilen yanıtlar doğrultusunda Türkiye ile benzerlikler ve farklılıkların anlamlandırılması amacıyla elde edilen veriler, ITUC Global Poll 2014 araştırmasıyla karşılaştırılmıştır.cvcvv

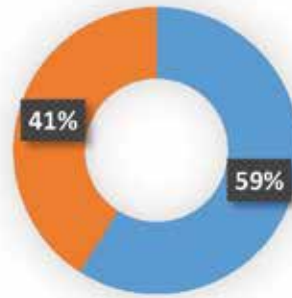
Grafik 40: Gelecek İki Yıl İçinde Mevcut İşinizi, İş Güvencesi Beklentiniz Açısından Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

Grafik 41: Türkiye (İş Güvencesi)

Grafik 42: ITUC Global Poll 2014 (İş Güvencesi)

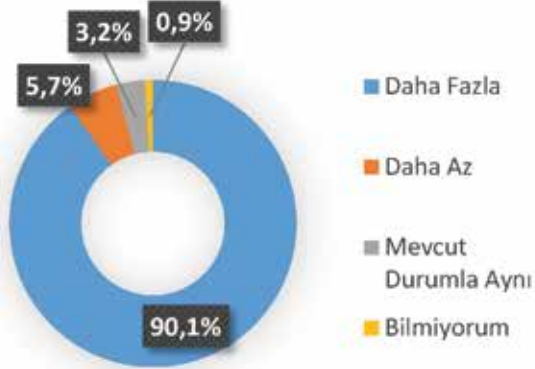
Katılımcılara yöneltilen soru aracılığıyla gelecek 2 yıl içinde iş güvencelerine yönelik beklentileri değerlendirilmeye çalışılmıştır. İlgili soruya toplam 891 kişi yanıt vermiştir. Soruya verilen yanıtlar doğrultusunda, katılımcıların yaklaşık %30'u gelecek iki yıl içinde daha çok iş güvencesine sahip olacakları yönünde cevap verdikleri görülürken, yaklaşık %42'sinin daha az iş güvencesine sahip olacakları yönünde beklenti içine girdikleri tespit edilmiştir. Soruya yanıt veren katılımcıların yaklaşık %15'i ise herhangi bir işe sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. ITUC Global Poll Raporu aracılığıyla benzer soru 14 ülkede 14.000 kişiye yöneltilmiştir. Bu soruya verilen yanıtlar doğrultusunda katılımcıların %41'inin daha düşük iş güvencesi beklentisi içinde oldukları tespit edilirken, %59'unun iş güvencesi anlamında geleceğe daha umutlu baktıkları dikkat çekmiştir (ITUC, 2014: 24). ITUC Global Poll soru formunda şu an işsiz olduklarını belirtenlerin oranı ITUC verilerinde yansıtılmamıştır.

2.9. Devlet Tarafından Gerçekleştirilen Faaliyetlere İlişkin Beklenti

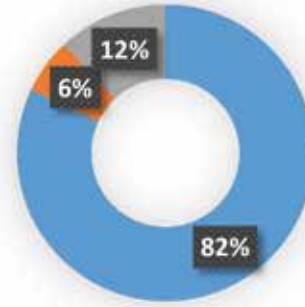
1980 sonrasında küresel kapitalizmin etkisini arttırdığı görülmektedir. Bu gelişmeyle birlikte uluslararası sermaye akışı hızlanmış, mal ve hizmet dolaşımı artmıştır. Bu dönemde, bilgi teknolojilerinde önemli gelişmeler yaşanmış, iletişim, taşımacılık ve ulaşım gibi alanlarda ilerlemeler sağlanmıştır. Bahsedilen değişimler, küresel kapitalist sistemin gelişmesine katkı sağlamış; bu durum toplumsal ve ekonomik dönüşümlerin yaşanmasına neden olmuştur. Yukarıda değinilen gelişmelerle birlikte, Keynesyen politikalar terk edilirken, neo-liberal politikalar uygulanmaya başlanmıştır. Böylece refah devletleri önemini yitirirken, özelleştirmeler artmış ve Çok Uluslu Şirketler yayılmıştır. Refah devletlerinin ekonomi ve refah politikaları üzerindeki etkilerinin azalması da bu döneme denk gelmiştir. (Şenkal, 2005, 500; Güler, 2016: 89). Kısacası 1980 sonrası dönem, kapitalimin finans piyasaları tarafından yönetildiği, üretimin uluslararasılaştığı ve en önemlisi kamusal yatırımların ve kamu harcamalarının son derece minimal bir anlayışla yönetildiği bir dönem olarak karşımıza çıkmaktadır (Fülbert, 2010: 265-286). Küresel kapitalist politikaların günümüzde de devlet anlayışı üzerinde hakim olduğu gerçeğinden hareketle, uygulanan devlet politikaları ile kişilerde oluşan beklentilerin ne denli uyum sağladığı katılımcılara yöneltilen çeşitli sorular aracılığıyla değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Adil Bir Ücretin Sağlanması

Grafik 43: Türkiye (Adil Ücret)

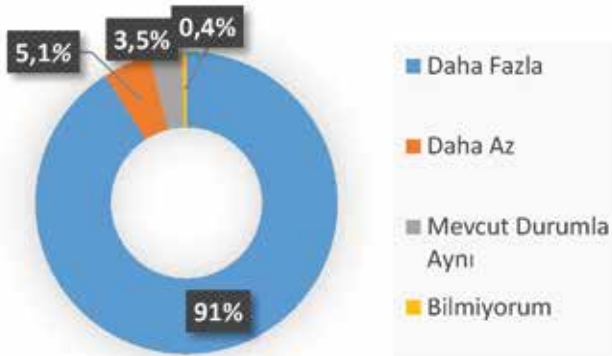

Grafik 44: ITUC Global Poll 2014 (Adil Ücret)

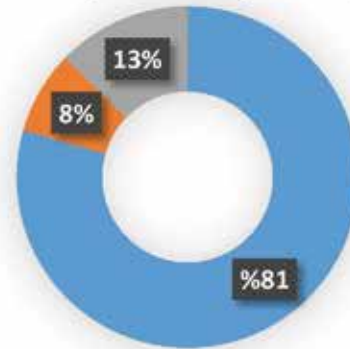

İş Güvencesinin Arttırılması

Grafik 45: Türkiye (Güvence Sağlanması)

Grafik 46: ITUC Global Poll 2014 (Güvence Sağlanması)

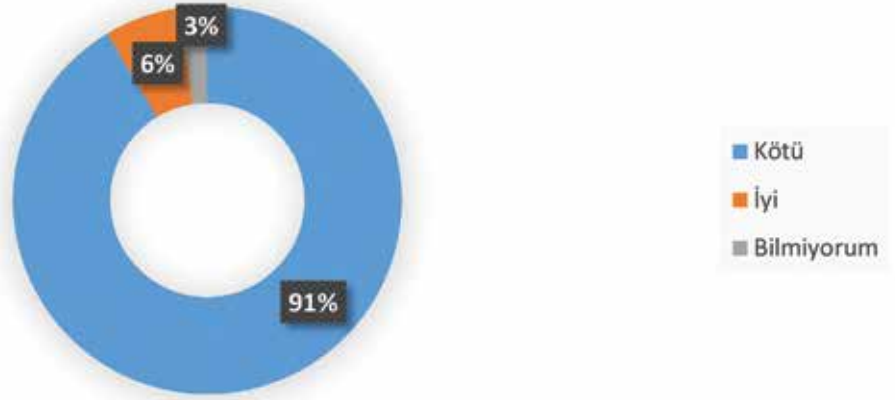

Katılımcılara yöneltilen soru aracılığıyla, Türkiye'nin belirli alanlarda gerçekleştirildiği faaliyetlerin ne ölçüde yeterli bulunduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. İlgili soruya verilen yanıtlar dikkate alındığında, soruya yanıt veren katılımcıların büyük çoğunlukla belirli toplumsal sorunlara devletin düzenleyici yönde daha çok destek vermesi gerektiğini belirtmişlerdir. Yanıt veren katılımcıların yaklaşık %90'ı adil ücret politikalarının sağlanması anlamında devletin daha etkin bir rol üstlenmesi gerektiğini belirtirken, yanıt veren katılımcıların %91'i iş güvencesinin artırılması yönünde devletin daha etkin politikalar geliştirmesi gerektiğini vurgulamıştır. İlgili ifadelerle yanıt veren katılımcıların yaklaşık %88'i zengin ile fakir arasında uçurumun azaltılması için devletin daha fazla rol üstlenmesi gerektiğini belirtirken, yaklaşık %87'si ülke kaynaklarından daha fazla faydalanmanın sağlanması gerektiği yönünde fikir beyan etmiştir. İlgili soruya genel olarak verilen yanıtlar değerlendirildiğinde ise yanıt veren katılımcıların yaklaşık %84'ünün belirtilen sorunlarda devletin daha etkin rol alması gerektiğini belirtmiştir. ITUC Global Poll Raporu'nda devletin sorunlar üzerinde etkinliğinin daha çok olması yönünde yanıt veren katılımcıların oranının %62 olduğu tespit edilmiştir. ITUC araştırmasına katılan 14 ülke ile karşılaştırmalı bir değerlendirme yapıldığında Türkiye'de verilen cevapların diğer tüm ülkelerden daha fazla devletin sorunlar karşısında etkinliğini artırması yönünde cevap verdiği tespit edilmiştir. İlgili soruya Türkiye'ye en yakın şekilde cevap veren ülke %70 ile İtalya olmuştur.

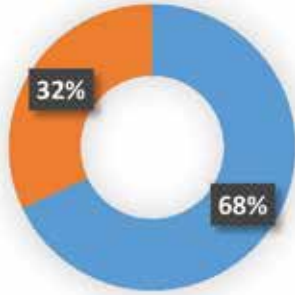
2.10. İşsizlikle Mücadele Politikaları

1980'li yıllardan sonra dünyada yaşanan dönüşümler beraberinde işsizlik sadece az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerin sorunu olmaktan çıkmış, gelişmiş ülkelerin gündemlerini de teşkil etmiştir. Küreselleşme ve bunun sonucunda uygulamaya konulan politikaların sonucu olarak kitlesel işsizlikler baş göstermeye başlamıştır. Dolayısıyla işsizlikle mücadele de bu dönemde ülkelerin en önemli gündemlerinden biri haline gelmiştir. İşsizlik mücadele stratejilerinde, işsizliğin azaltılması ve işsizliğin neden olduğu toplumsal sorunların ortadan kaldırılması temel hedefler olarak karşımıza çıkmaktadır. İşsizlik sigortaları, işsizlik yardımları, sosyal yardımlar gibi pasif emek piyasaları politikaları yanında, mesleki eğitim politikaları, kendi işini kuracak olanlara yardım yapılması, istihdam danışmanlığı hizmetleri, bilgilendirme, işe yerleştirme hizmetleri vb. gibi aktif emek piyasaları politikaları işsizlikle mücadelede sıklıkla başvurulan yöntemlerdir. Pasif emek piyasaları politikaları ile işsizlik sonucu oluşan gelir kayıplarının ortaya çıkardığı sorunları hafifletmek amaçlanırken, aktif emek piyasaları politikaları ile işsizlerin daha kolay iş bulmaları, yeni istihdam alanlarının açılması, emek arz ve talebinin bir araya getirilmesi hedeflenmektedir (Işığöç, 2014: 161-178). Araştırma kapsamında da bu bilgiler ışığında, katılımcıların devlet tarafından uygulanan işsizlik politikalarını nasıl değerlendirdikleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

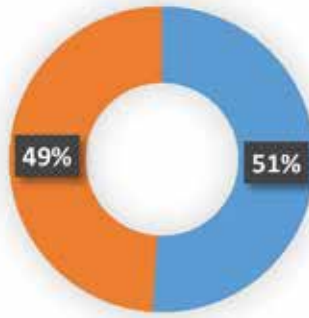
Grafik 47: Her Anlamda Değerlendirdiğinizde, Ülkenizin İşsizlikle Mücadele İçin İzlediği Politikaları Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

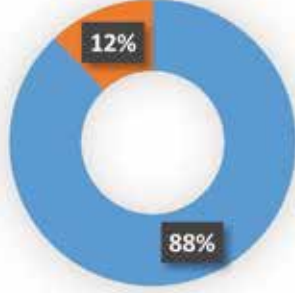
Grafik 48: ITUC Global Poll 2014 (İşsizlikle Mücadele)

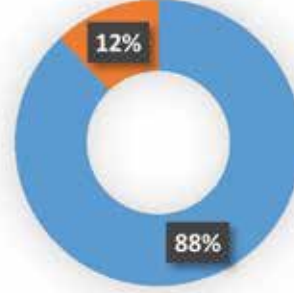
Grafik 49: ITUC Global Poll 2014 Çin (İşsizlikle Mücadele)

**Grafik 50: ITUC Global Poll 2014
Güney Afrika (İşsizlikle Mücadele)**

**Grafik 51: ITUC Global Poll 2014
İtalya (İşsizlikle Mücadele)**

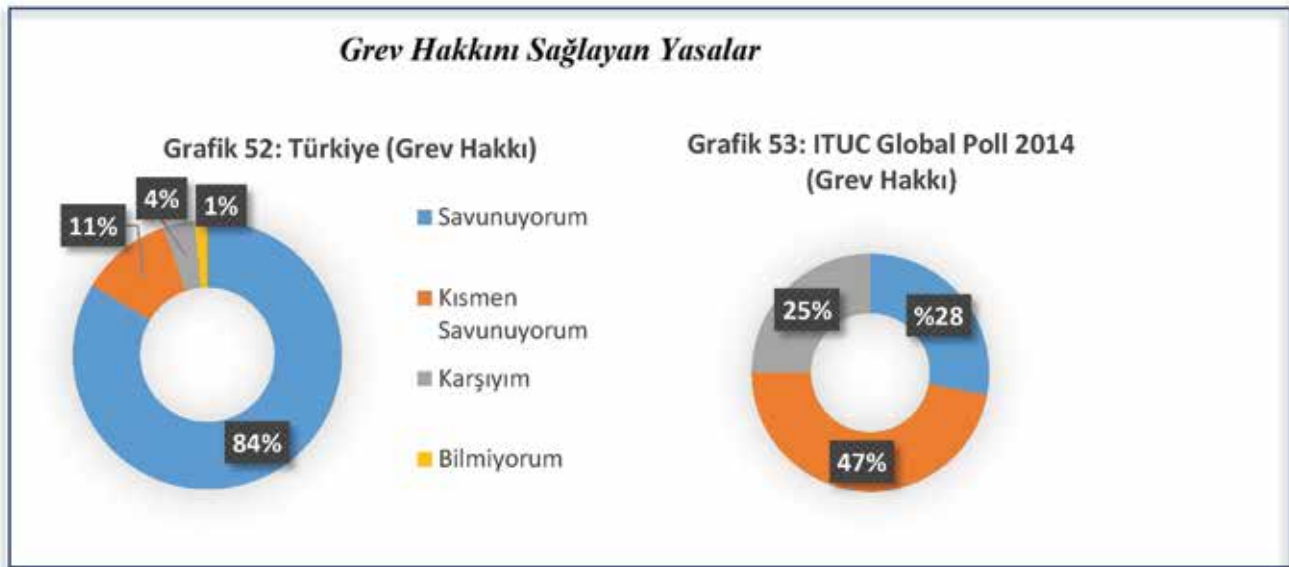
Katılımcılara yöneltilen soru aracılığıyla, Türkiye'nin işsizlikle mücadelede izlediği politikaları değerlendirmeleri beklenmiştir. İlgili soruya toplam 908 kişi yanıt vermiştir. Soruya verilen yanıtlar doğrultusunda, katılımcıların %91'i Türkiye'nin işsizlikle ilgili politikaların kötü veya çok kötü olarak değerlendirirken, katılımcıların %6'sı işsizlik politikalarını iyi veya çok iyi şeklinde değerlendirmiştir. Aynı soruya ITUC Global Poll Raporu doğrultusunda 14 farklı ülkeden 14.000 katılımcı yanıt vermiş, katılımcıların %68'i ülkelerinde uygulanan işsizlik politikalarını kötü veya çok kötü şeklinde değerlendirmiştir (ITUC, 2014: 31-32). Türkiye'de verilen yanıtlarla ITUC verileri karşılaştırıldığında, Türkiye'de izlenen işsizlikle mücadele politikaları için çok daha negatif bir algının ortaya çıktığı gözlenmiştir. Diğer sorulara verilen yanıtlara benzer şekilde Türkiye'ye en yakın yanıtlar İtalya, Fransa ve Güney Afrika'dan gelmiştir. Çin ve Brezilya'dan yanıt veren katılımcıların yarıya yakını ise ülkelerinin işsizlikle mücadele politikalarını olumlu yönde değerlendirmişlerdir.

2.11. İşçilerin Yasal Zeminde Korunması

İşçi haklarının yasal zeminde korunması, uluslararası ve ulusal boyutu farklı belge ve metinlere dayanan bir içeriğe sahiptir. ILO ve AB gibi yapılar çalışma hayatına ilişkin çıkardıkları uluslararası belgeler aracılığı ile uluslararası çalışma standartlarının geliştirilmesi için katkı sağlarken, iç mevzuatta yapılan düzenlemeler ve çıkarılan kanunlar aracılığıyla da çalışma ilişkilerinin işçi açısından güvence altına alınması ve uluslararası çalışma standartlarına uyum sağlanması hedeflenmektedir. Araştırmada katılımcılara yöneltilen sorular aracılığıyla işçi haklarını yasal olarak düzenleyen kanunları ne kadar olumlu

karşıladıkları değerlendirilmek istenmiştir. Konuyla ilgili her bir ifadeye 850'nin üzerinde katılımcı yanıt vermiş, sadece grev hakkını koruyan yasalara ilişkin ifadeye 849 kişi yanıt vermiştir. İlgili ifadeler verilen yanıtlar değerlendirildiğinde katılımcıların %98'i işçilere sendikalara üye olma hakkı veren yasaları kısmen veya kesinlikle savunduklarını belirtirken, sadece %2'si bu yasalara kısmen veya kesinlikle karşı olduklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadeye ITUC Global Poll Raporu doğrultusunda 14 ülkeden 14.000 katılımcı yanıt verirken, bu katılımcıların %97'si sendikalara üye olma hakkını tanıyan yasaları kısmen veya kesinlikle savunduklarını belirtmişlerdir. İlgili ifadeye Türkiye'den verilen yanıtlarla ITUC verilerinin yakın benzerlik gösterdiği dikkat çekmiştir.

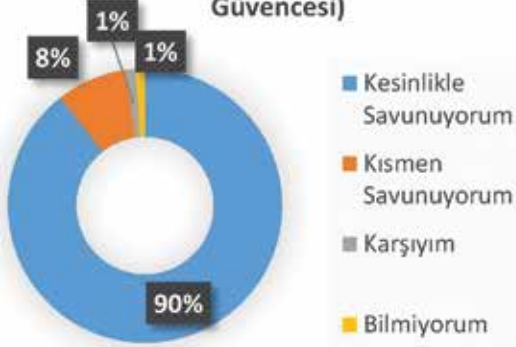
Grev hakkının kullanılmasına yönelik yasal düzenlemelerle ilgili ifadeye, katılımcılar içinden savunduklarını belirtenler %96 oranında gerçekleşirken, aynı ifadeye ITUC verilerinde %75 oranında kesinlikle savunuyorum veya kısmen savunuyorum şeklinde yanıt verildiği görülmüştür (ITUC, 2014: 33-35). Bu ifadeye verilen yanıtlarda da Türkiye'den katılım sağlayan kişilerin ITUC verilerine göre grev hakkını sağlayan yasal düzenlemelere daha fazla önem verdiği tespit edilmiştir.

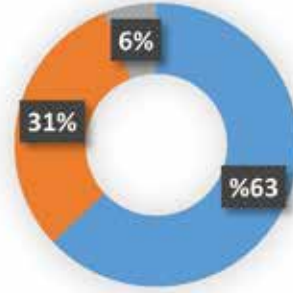
İşçilere toplu pazarlık yapma hakkı veren yasalarla ilgili düşünceleri sorulduğunda ise Türkiye'den yanıt veren katılımcılar %98 oranında kesinlikle savunuyorum veya kısmen savunuyorum şeklinde fikir beyan ederken, ITUC Global Poll Raporu'nda bu eğilim %89 oranında gerçekleşmiştir. Toplu pazarlık hakkına Türkiye'den verilen yanıtlar doğrultusunda ITUC verilerine oranla daha çok anlam yüklendiği sonucuna ulaşmak yanlış olmayacaktır. İnsan onuruna yakışır bir asgari ücretin düzenlenmesini sağlayacak yasal uygulamalarla ilgili yöneltilen ifadeye, Türkiye'den yanıt veren katılımcıların %97'si kesinlikle savunuyorum veya kısmen savunuyorum şeklinde yanıtlarken, aynı ifadeye ITUC Global Poll Raporu doğrultusunda yanıt veren katılımcıların %94'ü kesinlikle katılıyorum veya kısmen katılıyorum şeklinde yanıt vermişlerdir (ITUC, 2014: 33-35).

İşçilerin İnsan Onuruna Yakışan Asgari Bir Ücret Almasını Sağlayan ve Aldığı Ücreti Koruma Altına Alan Yasalar

Grafik 54: Türkiye (Ücretin Yasal Güvencesi)

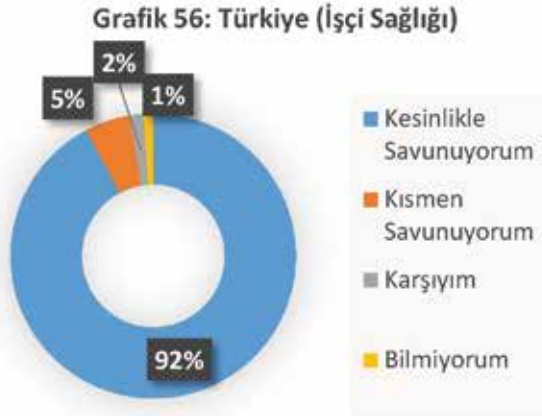

Grafik 55: ITUC Global Poll 2014 (Ücretin Yasal Güvencesi)

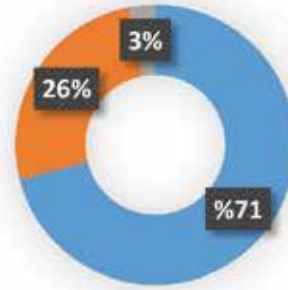

İşçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili yasal düzenlemeler hakkında yöneltilen ifadeye, katılımcılar içinden savunduklarını belirtenlerin oranının Türkiye’de %97 şeklinde ortaya çıkarken aynı oran ITUC Global Poll Raporuna katılım sağlayanlar içinde %97 şeklinde gerçekleşmiştir.

İşçi Sağlığı Ve Güvenliğini Koruyan Yasalar

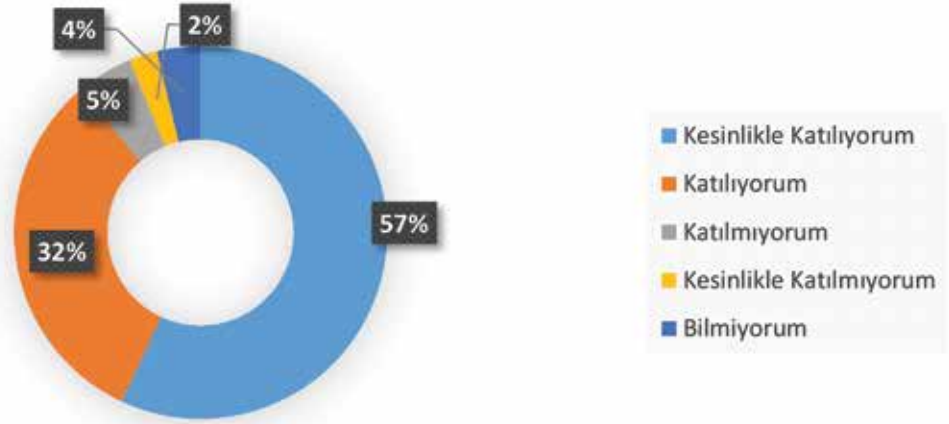
Grafik 57: ITUC Global Poll 2014 (İşçi Sağlığı)

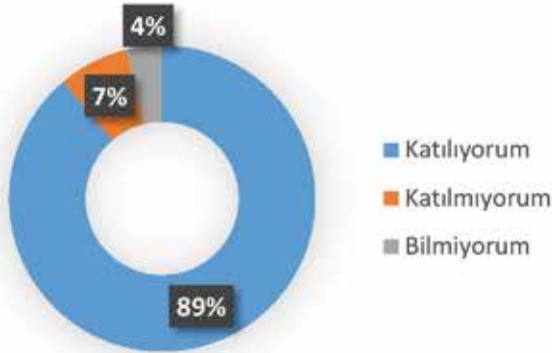
2.12. Sendikalı İşyeri Olmak İyidir

Özellikle 1980'li yıllar sonrası küresel kapitalimin atağa geçmesi beraberinde yukarıda da zaman zaman değinilen gelişmeler sendikal hareket üzerinde de olumsuz etkiler yaratmıştır. Yaşanan gelişmelerle birlikte sendika üye sayılarında düşüşler gerçekleşirken, sendikaların siyasi etkinliklerinin azaldığı, sendikalar tarafından yürütülen toplu pazarlık vb. süreçlerin etkinliğinde ve uygulanan stratejilerde farklılaşmalar yaşandığı dikkat çekmiştir (Tokol, 2014: 140). Bu süreçte, çalışma ilişkilerinde yaşanan dönüşümden, sendikal hareket de yoğun bir şekilde etkilenmiştir. Emek piyasalarında yaşanan dönüşüm, çalışma yaşamının farklı alanlarını ve çalışma yaşamına ilişkin birçok düzenlemeye olumsuz yansımıştır. Ortaya çıkan yeni çalışma düzeniyle birlikte işçiler, bütün bir hayatı güvencesizleştiren düzenlemeler karşısında korumasız kalmışlardır. Küresel kapitalimin yoğun saldırısı ve çalışma ilişkilerindeki hızlı değişim de sendikaları bir temsil krizi içine sürüklemiştir. Yukarıda da değinildiği üzere sendikal yoğunluğun azalması nedeniyle örgütsel temsil krizi yaşayan sendikalar, kurumsal etki ve etkinliklerinin azalması nedeniyle de politik temsil krizi içine girmişlerdir (Özügür, 2009: 317). Böyle bir süreçte işin öznesi konusunda yer işçilerin sendikaları nasıl değerlendirdikleri, hak ve çıkar mücadelesi anlamında ne ölçüde önemli gördükleri son derece anlamlıdır. Dolayısıyla en azında araştırmaya katılan kişilerin görüşlerinin değerlendirilmesi açısından bu doğrultuda bir soru katılımcılara yöneltilmiştir.

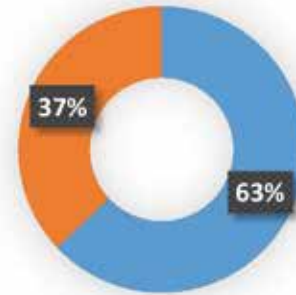
Grafik 58: İşçileri Temsil Eden Bir Sendikanın Örgütlü Olduğu İşyerinde Çalışmak, İşçiler İçin Daha İyi Ücret, Daha İyi Sağlık ve Güvenlik Standartları Adına Katkı Sağlar

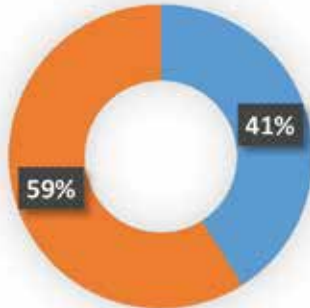
Grafik 59: Türkiye (Sendikal Örgütlülük)

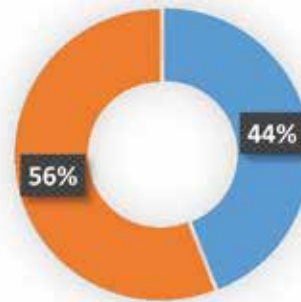
Grafik 60: ITUC Global Poll 2014 (Sendikal Örgütlülük)

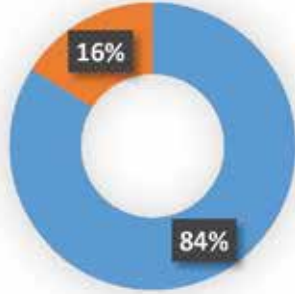
Grafik 61: ITUC Global Poll 2014 İtalya (Sendikal Örgütlülük)

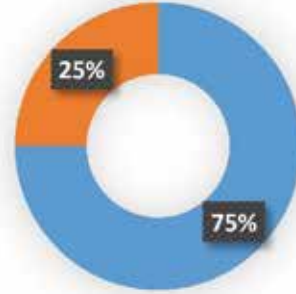
Grafik 62: ITUC Global Poll 2014 Fransa (Sendikal Örgütlülük)

**Grafik 63: ITUC Global Poll 2014
Japonya (Sendikal Örgütlülük)**

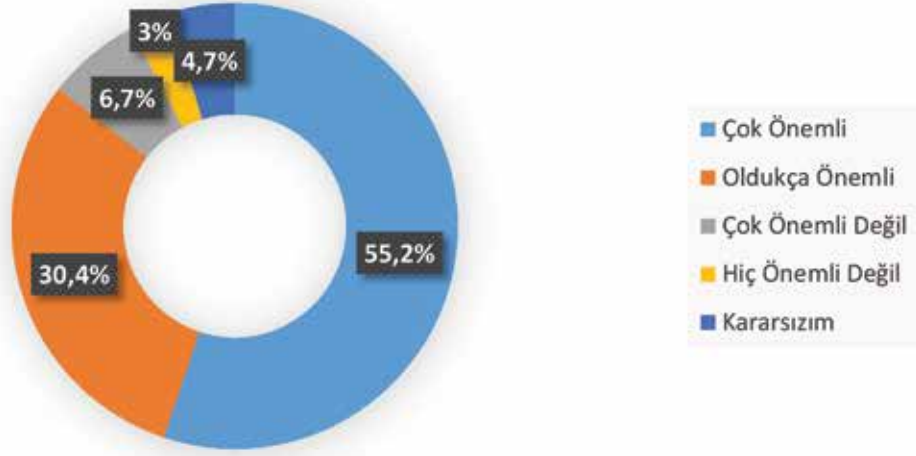

**Grafik 64: ITUC Global Poll 2014
Almanya (Sendikal Örgütlülük)**

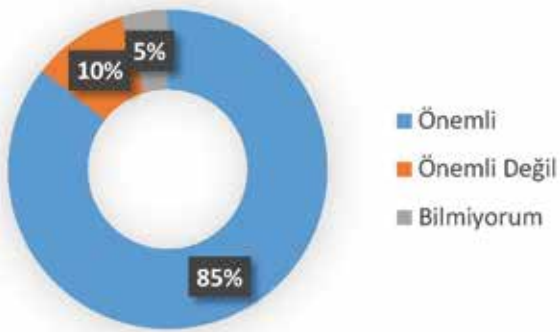

Katılımcılara yöneltilen soru aracılığıyla, bir işyerinin sendikalı olmasının, o işyerindeki ücret ve işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili şartlara olumlu katkı yapıp yapmadığı ile ilgili düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır. İlgili soruya toplam 890 kişi yanıt vermiştir. Soruya verilen yanıt doğrultusunda, katılımcıların %89'u işyerinde örgütlü bir sendikanın olmasını ücretler ve işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından olumlu değerlendirirken, %7'si bu soruya olumsuz yanıt vermeyi tercih etmiştir. ITUC Global Poll Raporu kapsamında aynı soruya 14 farklı ülkeden 14.000 kişi yanıt vermiş, verilen yanıtlar doğrultusunda katılımcıların %63'ü sendikaların işyerlerindeki ücret ve işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarına olumlu katkı sağladığını ifade ederken, %37'si bu soruya olumsuz yanıt vermiştir. ITUC Global Poll Raporu kapsamında İtalya ve Fransa'dan gelen yanıtların sendikalar açısından vahim bir durumu ortaya koyduğu da görülmüştür. Soruya İtalya'dan yanıt veren katılımcıların %59 ve Fransa'dan yanıt veren katılımcıların %56'sı işyerinde örgütlü bir sendikanın varlığının o işyerindeki ücret ve işçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarını olumlu etkilemediğini belirtmişlerdir. Bu soruya en yüksek olumlu yanıtlar ise Japonya (%84), Almanya (%75), Hindistan (%75) ve Kanada (%72)'dan verilmiştir (ITUC, 2014: 38-41).

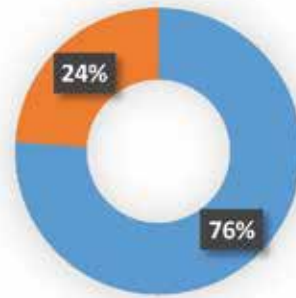
Grafik 65: Sizce Sendikaların Toplum İçinde Aktif Bir Rol Oynamaları Ne Kadar Önemlidir?

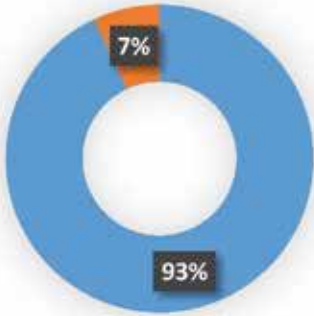
Grafik 66: Türkiye (Sendika ve Toplum)

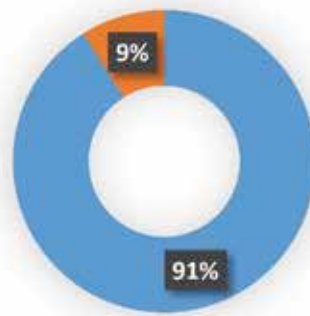
Grafik 67: ITUC Global Poll 2014 (Sendika ve Toplum)

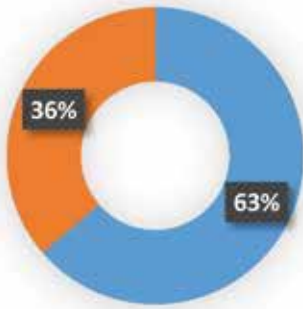
**Grafik 68: ITUC Global Poll 2014
Çin (Sendika ve Toplum)**

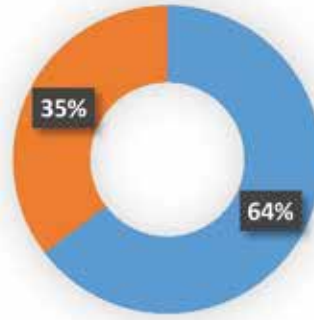
**Grafik 69: ITUC Global Poll 2014 Rusya
(Sendika ve Toplum)**

**Grafik 70: ITUC Global Poll 2014
Fransa (Sendika ve Toplum)**

**Grafik 71: ITUC Global Poll 2014 İtalya
(Sendika ve Toplum)**

Katılımcılara yöneltilen bir başka soru aracılığıyla ise sendikaların toplum içinde aktif olarak rol almalarını ne kadar önemli buldukları tespit edilmeye çalışılmıştır. İlgili soruya toplam 892 kişi yanıt vermiştir. Soruya verilen yanıtlar doğrultusunda, katılımcıların yaklaşık %85'i sendikaların toplum içinde aktif rol almaları gerektiğini belirtirken, yaklaşık %10'u ise bu soruya olumsuz yanıt vermiştir. Aynı soruya ITUC Global Poll Raporu kapsamında yanıt veren 14 farklı ülkeden 14.000 katılımcının %76'sı olumlu yönde yanıt vermiştir. Bu doğrultuda bir karşılaştırma yapıldığında Türkiye'den yanıt verenlerin sendikaların üstlenmesi gereken toplumsal rol anlamında daha çok beklenti içinde oldukları görülmektedir. ITUC Raporu kapsamında aynı soruya Türkiye ile benzer yanıt veren ülkeler Hindistan (%86), Japonya (%82) ve Brezilya (%89) olmuştur. Soruya Çin'den katılım sağlayanların %93'ü olumlu yanıt verirken, ABD'den katılım sağlayanların sadece %58'i olumlu yanıt vermiştir (ITUC, 2014: 38-41).

SONUÇ

Çalışmada, birçok farklı konu başlığı altında çeşitli sorunlara yönelik değerlendirmelere yer verilmiştir. Aslına bakılırsa her başlık konusunun çok daha detaylı bir araştırmaya temel oluşturacağı ve daha detaylı veri analizlerini gerektirdiği de açıktır. Ancak belirtmek gerekir ki bu çalışmada ITUC Global Poll 2014 Raporu temel alınmıştır. Dolayısıyla yapılan analizler de ilgili Rapor'da ortaya konulan analizler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. ITUC Global Poll Raporu kapsamında 14 farklı ülkeye yer verilmesi ve bu ülkelerin arasında Türkiye'nin yer almaması araştırmanın esinlendiği noktayı oluşturmaktadır. Dolayısıyla gerçekleştirilen araştırma aracılığıyla ITUC Global Poll Raporu'na alternatif olarak Türkiye'den elde edilen veriler de karşılaştırma sürecine dahil edilmiştir. Yukarıda da belirtildiği gibi yapılan karşılaştırmalar ve ortaya konulan veri analizleri her ne kadar çok daha detaylı bir değerlendirmeyi gerekli kılsa da çalışma, konunun ilk etapta tartışmaya açılması ve sonraki daha detaylı çalışmalara esin kaynağı oluşturması açısından son derece anlamlıdır.

Çalışmada elde edilen veriler değerlendirildiğinde görülmektedir ki sorulara verilen yanıtların oransal dağılımı kısmi farklılıklar içerse de farklı ülkelerde verilen yanıtlarla Türkiye'de verilen yanıtlar benzerlik göstermektedir. Özellikle sosyal ve ekonomik durumun mevcut halinin değerlendirildiği sorularda, ülkelerin çoğunluğunda negatif ifadelerle ağırlık verildiği görülmektedir. Hem ITUC Global Poll Raporu kapsamında katılım sağlayanların hem de ülkemizde gerçekleştirilen araştırmaya katılım sağlayan kişilerin yanıtları değerlendirildiğinde, kişilerin mevcut ekonomik işleyişten rahatsız oldukları, yasal düzenlemelerin ve ekonomik politikaların adalet zemininde oluşturulmadığı, işsizliğin genel bir sorun olarak çözüm beklediği, işsizlikle mücadele noktasında devletlerin daha aktif politikalar izlemesi gerekliliği ortaya çıkan sonuçlar arasında yer almıştır. Kısacası küresel kapitalizmin etkisini arttırmasıyla birlikte literatürde sıklıkla tartışılan; işsizlik, gelir dağılımında adaletsizlik, güvencesizlik, gelecek beklentisinde olumsuzluk, refah devleti anlayışında gerileme, işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarındaki yetersizlikler, sendikal hak ve özgürlüklerin kısıtlanması gibi konular araştırmada katılımcılara yöneltilen sorular aracılığı ile daha görünür hale getirilmiş ve durumun vahameti bir kez daha teyit edilmiştir.

KAYNAKÇA

ARSLAN Aysa (2015), “Örgütlenme, Güvencesizlik ve Milliyetçilik: Tuzla Tersane İşçileri”, *Rüzgara Karşı: Emek Süreçleri ve Karşı Hegemonya Arayışları*, Ed. Gamze Yücesan Özdemir, Notabene, Ankara.

FÜLBERT Georg (2011), *Kapitalizmin Kısa Tarihi*, Çen. Sadık Usta, Yordam, İstanbul.

GÜLER Ceyhan (2016), *Dünden Bugüne Uluslararası Sendikalar Hareketi: Yeni Arayışlar ve Sendikalar Stratejileri*, Notabene, Ankara.

HEERY Edmund (2015), “Unions and the Organising Turn: Reflections After 20 Years of Organising Works”, *The Economic and Labour Relations Review*, Vol.26, No.4.

ILO (1999), *Decent Work, Report of the Director-General to the 87th Session of the International Labour Conference*, International Labour Office, Geneva.

ILO (2010), *Trade Unions and Decent Work Country Programmes: A Resource Package*, International Labour Office Geneva.

ILO (2015), *World Employment Social Outlook: Trends 2016*

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_337069.pdf , (01.03.2016).

ILO (2016), *World Employment Social Outlook: Trends 2016*, International Labour Office, Geneva

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_443480.pdf , (01.03.2016).

İŞİĞİÇOK Özlem (2014), *İstibdam ve İşsizlik*, 2. Baskı, Dora, Bursa.

ITUC (2014), *ITUC Global Poll 2014*, Bruksel,

<http://www.ituc-csi.org/ituc-global-poll-2014>, (01.03.2016)

ITUC (2015), *ITUC Frontlines Poll Special Topic: Workers' security crisis*,

<http://www.ituc-csi.org/frontlines-poll-2015> (01.03.2016).

MUNCK Ronaldo (2003), *Emeğin Yeni Dünyası Küresel Mücadele Küresel Dayanışma*, Kitap Yayınevi, Çen. Mahmut Tekçe, İstanbul.

ÖZÜĞURLU Metin (2009), “Siyasal Rejimin ve Sendikacılık Hareketinin Krizi”, Prof. Dr. Alparslan Işık'ya Armağan, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları, Ankara.

ŞENKAL Abdulkadir (2005), *Küreselleşme Sürecinde Sosyal Politika*, Alfa, İstanbul.

TOKOL Aysen (2014), *Endüstri İlişkileri ve Yeni Gelişmeler*, 5. Baskı, Dora, Bursa.

TUİK (2016), *İstatistikler*,

<http://www.tuik.gov.tr/Start.do> , (01.03.2016)

UN (2014), *2016 Human Development Report: Sustaining Human Progress, Reducing Vulnerabilities and Building Resilience*, UNDP, New York,

http://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/library/human_development/hdr-2014.html , (05.03.2016).

Wageindicator (2016), *Minimum Wages*,

<http://www.wageindicator.org/main/salary/minimum-wage/france> , (13.03.2016).

World Bank (2016), *Unemployment*,

<http://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS> (13.03.2016).

TÜMTİS

Tüm Taşıma İşçileri Sendikası

 www.tumtis.org

 info@tumtis.org

 facebook.com/tumtis

 twitter@TUMTISsendika

 youtube.com/tumtis

 instagram/tumtissendika